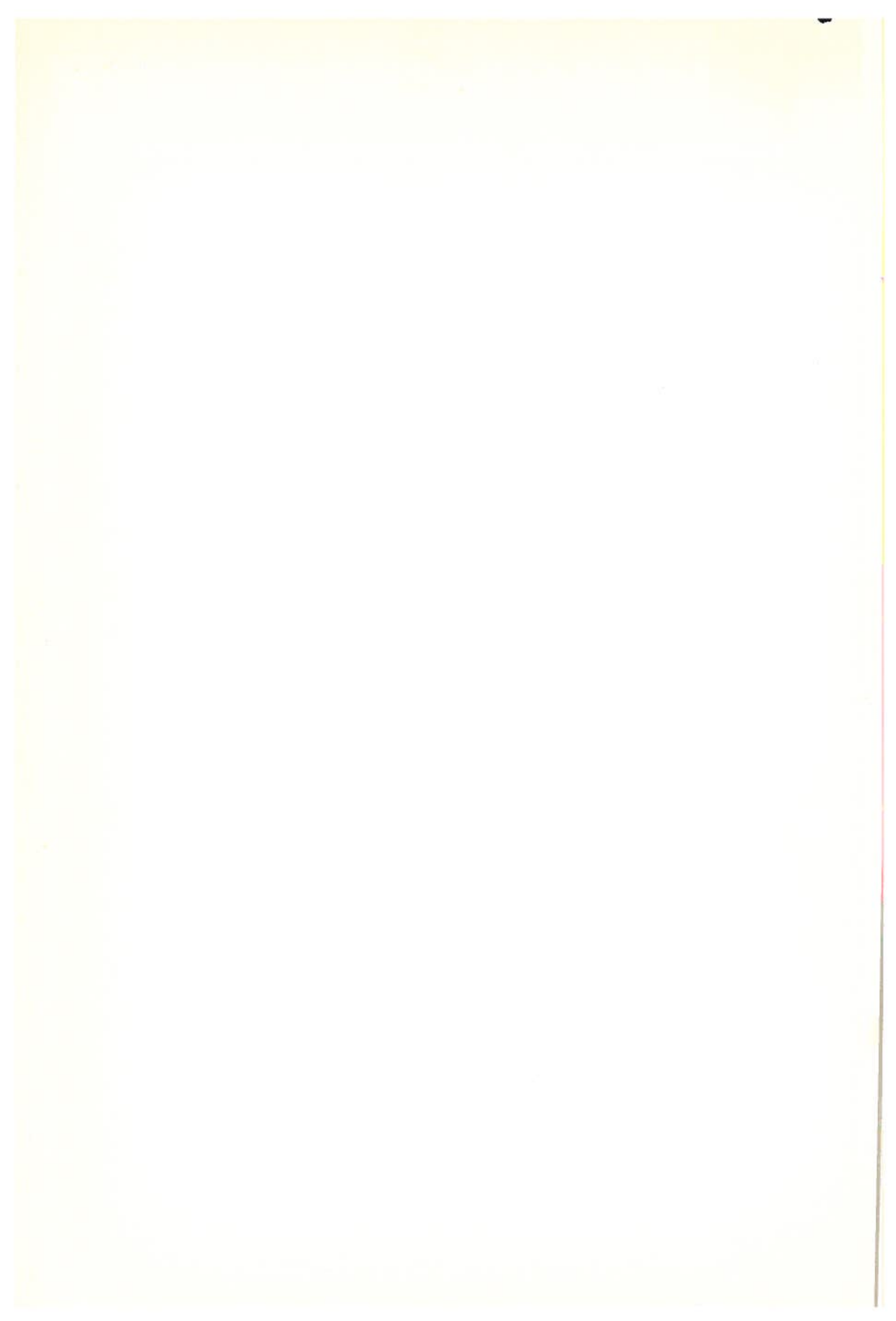

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆNDS UDDANNELSE

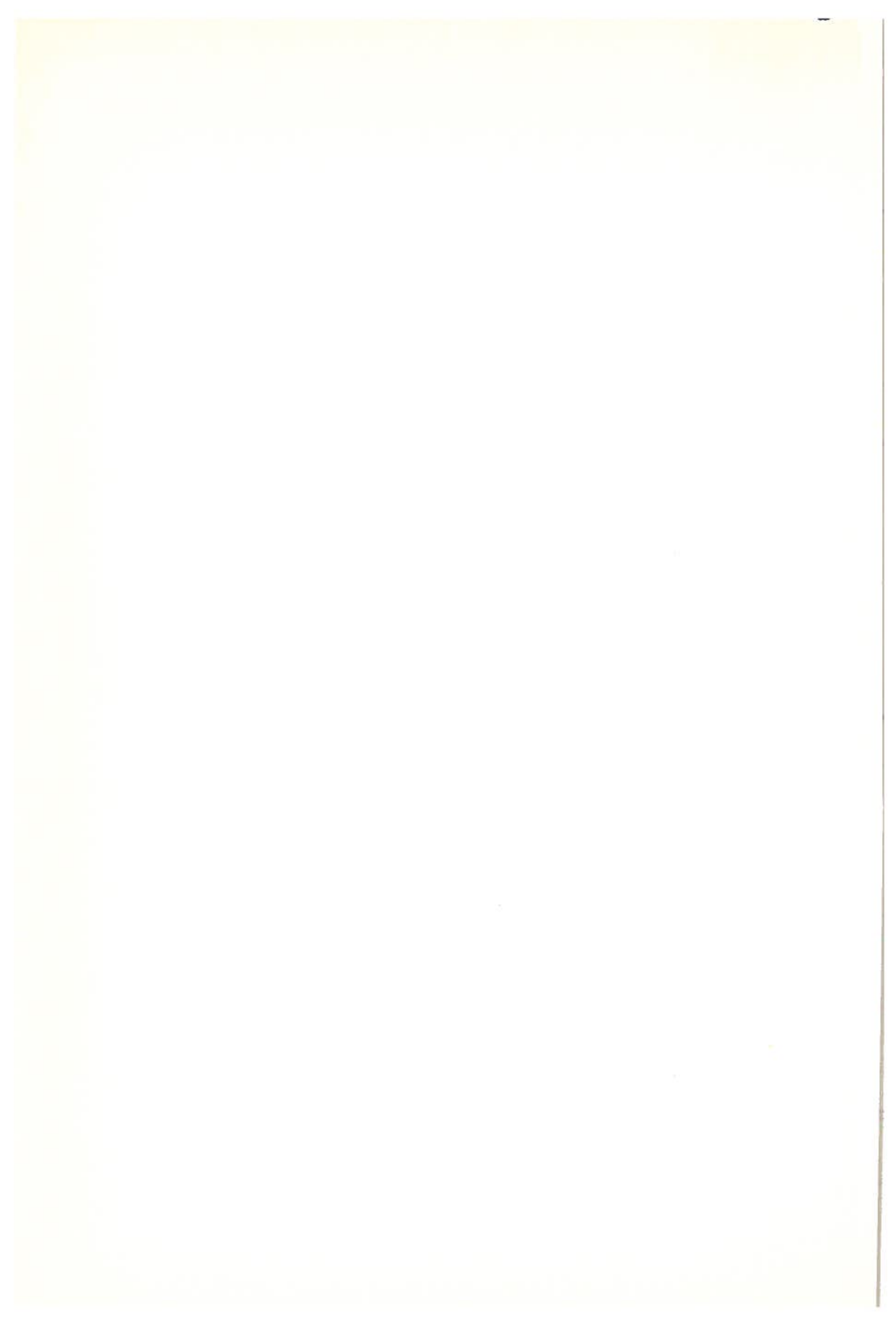
HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN
BERETNING 1952-53

KØBENHAVN
CHR. CHRISTENSENS BOGTRYKKERI
1953

INDHOLD

Tale ved årsfesten	7
Undervisningsåret	12
Lærere og administration	16
Undervisningsråd	19
Censorer	19
Tietgenprisopgave	19
Interessefelter	19
Frie forelæsninger og gæster	19
Studierejser	20
Tilskud	21
Studiefond	24
Lokaler	24
Udgivervirksomhed	25
Bibliotek	25
Institutter	27
Rusfest	46
Årsfest	46
Foreninger	46
De erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesråd	49
De studerendes råd	49
De enkelte studier	51
Studerende	51
Det almene erhvervsøkonomiske studium	54
Erhvervsøkonomiske specialstudier	56
Handelsvidenskabelig kandidateksamen	57
Forberedelse til den tresproglige korrespondentprøve	58
Forberedelse til den eensproglige korrespondentprøve	58
Forberedelse til translatørexamen	59
Forberedelse til spanskprøven	59
Uddannelse af handelsskolelærere	59
Eksaminer	60
Litterære arbejder af Handelshøjskolens lærere	71

FORENINGEN TIL UNGE
HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

STIFTET 3. NOVEMBER 1880

Foreningens formål er at udbrede nyttige kundskaber inden for handelsstanden, særlig ved tilrettelæggelse af en så fyldig kommerciel uddannelse som muligt for handelsstandens ungdom.

BESTYRELSE:

Direktør *Paul Tillge*, R. p. p., formand.

Direktør *F. Løppenthien*, K. DM. p. p., MAS., næstformand.

Direktør *Poul E. Hansen* H.D., R., MSH., kasserer.

Bankdirektør *Olaf Hedegaard*, K. DM. p. p.

Sekretær *Harald Heie*.

Direktør, generalkonsul *Einar Høyvald*, R. DM. p. p.

Direktør, fru *Else Illum*.

Direktør, konsul, cand. polit. *C. V. Jernert*, R., MGSK.

Skibsreder *Axel Kampen*, R¹.

Boghandler *Ove Rømer*, R., DHF.

Direktør, konsul *L. Tholstrup*, R. DM. p. p., MSH., MGSK.

Direktør i Bikuben, cand. polit. *Jens Toftegaard*, K. DM. p. p.

Borgmester, fhv. handelsminister *Ove Weikop*, K.

Direktør for Handelshøjskolen i København:

Professor, dr. phil. *Christen Møller*, R. DM. p. p.

Handelshøjskolen, der er statsunderstøttet og undergivet statens tilsyn gennem et af Handelsministeriet nedsat tilsynsråd, er oprettet af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse med det formål:

At bidrage til udforskningen af de økonomiske love og vekselvirkningsforhold, der er af afgørende betydning for erhvervslivets vilkår, og at give alle dem, der gennem en teoretisk uddannelse forud for eller sideløbende med deres praktiske uddannelse søger at dygtiggøre sig til ledende stillinger inden for erhvervslivet, et omfattende indblik i den viden og erkendelse, som den økonomiske forskning er nået til, og en grundig opøvelse i metode og selvstændig tænkning, således at de får de nødvendige forudsætninger for at kunne deltage i løsningen af de opgaver, det praktiske liv stiller dem overfor.

PROBLEMER OG PERSPEKTIVER I DEN MODERNE AFSTANDS- OG BELIGGENHEDSTEORI

RESUMÉ AF FOREDRAG

VED HANDELSHØJSKOLENS ÅRSFEST DEN 22. JUNI 1953

af docent *EJLER ALKJÆR*

Der er tradition for denne forelæsning ved årsfesten, men forelæsnin-
gerne har været lagt forskelligt til rette. Jeg har valgt en form, som også
har været benyttet flere gange tidligere: at tale om et enkelt undervisnings-
og forskningsområde, visse af dets udviklingslinjer, problemer, perspektiver
og dets praktiske betydning for erhvervslivet.

Det drejer sig om faget *beliggenhedslære*. Det er egentlig ikke nogen
god, dækkende og deskriptiv fagbetegnelse. Den undervisning og forsk-
ning, som her på Handelshøjskolen gennemføres inden for dette felt, om-
fatter andet og mere end læren om erhvervsvirksomhedernes valg og vur-
dering af deres beliggenhed og beliggenhedsmuligheder. I dette fag inclu-
deres også en række trafikproblemer, afstands- og beliggenhedsforholdenes
indflydelse på virksomhedernes omkostnings- og afsætningssituation samt
visse problemer i forbindelse med udnyttelsen af den valgte beliggenhed
berøres også.

Hvor står da afstands- og beliggenhedsteorien i dag? Hvilket forsk-
ningsbehov er der inden for området? Hvad først grundforskningsopgaver
angår, da melder sådanne sig vedblivende med henblik på konkurrencens
og efterspørgslens inddragning i beliggenhedsteorien. Et andet stort grund-
forskningsproblem er det at drage konsekvenserne af en mere realistisk
erkendelse af transportomkostningernes struktur og transportudviklingens
dynamik. I stedet for at regne kilometer lig kilometer eller passagerkilo-
meter lig passagerkilometer og tonkilometer lig tonkilometer må beliggen-
hedstoriens verificeres med hensyn til den differentiering i transportom-
kostningerne, som gør sig gældende over forskellige afstande, ved transport
af forskellige godsmængder, forskellige godsarter o. s. v. Ligeledes må nu-
tidens ændringer i de bestående trafikmidlers omkostningsstruktur, såvel
som de nye trafikmidlers — biltrafikkens og lufttrafikkens — indvirkning
iagttages og indarbejdes i beliggenhedsteoriene.

Som et specielt og konkret problem, der knytter sig til den førsmævnte
side af grundforskningen — efterspørgslens og konkurrencens inddragning
i beliggenhedsteorien — skal peges på spørgsmålet om at kortlægge kon-
sumenternes ønsker om, hvor de detailforretninger, service-institutioner
som banker etc., der tilsigter at betjene dem, er beliggende. Det drejer sig

om at konstatere, ikke blot *hvor* folk handler, og *hvorfor* de handler dér — herunder hvilken rolle netop afstanden og beliggenheden spiller — men også om at få klarhed over, hvilke krav forbrugerne inderst inde stiller til beliggenheden, og hvilken betydning de tillægger den. Det har vist sig, at den moderne markeds- og opinionsanalyseteknik, d. v. s. interviewning af et udsnit af publikum, her kan give værdifulde og inspirerende oplysninger. Fornyelig har jeg selv haft lejlighed til at tilrettelægge en sådan analyse, hvor der for en bestemt erhvervsgren opnåedes en ganske klar opfattelse af, i hvilken udstrækning netop beliggenheden — i forhold til forskellige andre former for tiltrækningskraft — er afgørende for publikums tilknytning og søgning til de enkelte virksomheder inden for denne erhvervsgren. I mange andre markedsanalyser har man fået sådanne, omend oftest foreløbig ret spredte, indtryk af hvordan publikum vurderer beliggenheden, men særlig værdifuldt vil det være at få gennemført specielle analyser, som netop koncentrerer sig om disse beliggenhedsproblemer.

En publikums-udspørgning er naturligvis kun et enkelt hjælpemiddel i klarlæggelsen af, i hvilken udstrækning og under hvilke former beliggenheden kan benyttes i salgspolitikken. Også andre veje kan betrædes. Således kan reklameringsgen gennemgås med henblik på at fastslå, hvordan og i hvor stor udstrækning detailforretninger af forskellig art, branche og beliggenhed har benyttet og benytter netop beliggenheden som argument i reklamen. Sådanne undersøgelser bør omfatte ikke blot lokalaverteringen, men også landsaverteringen. For mærkevareproducenter er det nemlig et betydningsfyldt problem, i hvilken udstrækning de i deres reklameringsgen kan og bør henvise til deres forhandlernetets udbredelse og placering.

Af interesse både for detailhandelen og for den engroshandel og produktion, der distribuerer via detailhandelen, er undersøgelser over dynamikken ikke blot i butikkernes, men også i boligernes placering. Det gælder jo særligt for de større byer, at de i vore dage vokser hurtigt, og at de inden for deres grænser undergår helt omkalfatrende forskydninger. En sådan udvikling fuldbyrdes jo i særlig grad i København. Den indre by affolkes, og omvendt skyder bebyggelsen i de ydre og yderste kvarterer op med rivende hast. Ikke alene det enkelte bykvarter, men også den enkelte gade, er under stadig udvikling, boligsmæssigt, butiksmæssigt og trafikalt. En kortlægning af de forskellige faser, som de enkelte kvarterer og gader således på forbavsende kort tid gennemløber, er af stor erhvervsmæssig interesse. For tiden foregår i Institutet for salgsorganisation og reklame en indsamling og bearbejdelse af et omfattende materiale, som detailleret belyser de ændringer, som en række typiske københavnske gader har gennemgået fra århundredskiftet frem til i dag.

I forbindelse med den moderne trafikudvikling til lands, til vands og i luften melder sig også specielle og konkrete problemer. Her tænkes bl. a. på den indflydelse, landevejstrafikkens motorisering har og i stigende grad

vil få på løsningen af erhvervsvirksomhedernes afstands- og beliggenhedsproblemer. Den forøgelse af Danmarks bestand af motorkøretøjer, som er foregået i 1952 og i stærkt voksende tempo i indeværende år, er jo kun begyndelsen til den virkelig store, gennemgribende motorisering. Blot et blik på udviklingen i andre vesteuropiske lande samt på købekraftens størrelse og fordeling i vort eget land overbeviser om, at Danmarks motorpark vil blive fordoblet, ja, vel tredoblet inden for en overskuelig fremtid. Der er to befolkningsgrupper i dette land, som i løbet af få år — under forudsætning af stadig friere tilførselsmuligheder for motorkøretøjer — vil blive motoriseret i meget stor udstrækning. Jeg tænker på landbrugerne og på arbejderne, særlig de faglærte inden for industri og håndværk. Dette betyder, at store dele af det købende publikum får en hidtil ukendt mobilitet, en overordentlig stor uafhængighed af tid og sted, herunder af deres leverandører. Dermed vil bl. a. byernes oplandsgrænser blive endnu mere svævende, end de hidtil har været. Ligeledes vil forøgelsen af arbejdskraftens mobilitet medføre, at man må betragte virksomhedernes afhængighed af den lokale arbejdskraft under nye synsvinkler.

Der er dog een, om end ikke særlig talstærk, så dog for afsætningsarbejdet helt afgørende stand, som først gennemgår den endelige og fuldkomne motorisering. Det er de ambulante sælgere inden for engrossalget, både provins- og byrepræsentanterne. Jeg er overbevist om, at senest ved udgangen af indeværende år vil sælgerstaben være kørende i biler og på motorcykler i så stort et omfang, som de nogensinde bliver det. Alene i kraft heraf bliver spørgsmålet om en revision og en rationalisering af den hidtil anvendte distriktsinddeling af det danske marked aktuelt i mange virksomheder. Engrossalgets største og vigtigste beliggenhedsproblem ligger jo netop ude i markedet. I spørgsmålet om markedets inddeling i filialdistrikter, forhandlerdistrikter og sælgerdistrikter — deres antal, afgrænsning samt transport- og rejseruterne gennem dem — er beliggenheds- og afstandsproblemer af ulige større rækkevidde end selve engrosvirksomhedens — hovedsædets — placering. Endnu et forhold, udover den nævnte trafikudvikling, gør det særlig påkrævet at finde frem til nye principper for distriktsinddeling af det danske marked. For ganske nylig er den sidste officielle erhvervstællings resultater blevet offentlig tilgængelige. Det bør da undersøges, i hvilken grad dette nye talmateriale kræver samt egner sig som grundlag for en ændring af den bestående distriktsinddeling. På denne dobbelte baggrund — sælgerstabens motorisering og det nye statistiske materiales fremkomst — er vi her på Handelshøjskolen gået i gang med sådanne undersøgelser af mere generel art, idet vi håber at kunne fastlægge nye principper og anvise veje til en ny praksis for distriktsinddeling af det danske marked.

Fra mine studier af danske eksportsalg verden over har jeg det indtryk, at distrikts-inddelingsproblemet også melder sig med stor styrke og aktua-

litet her. Ofte optræder problemet under den form, at det drejer sig om at fastslå, hvilke og hvor mange lande, som er så ensartede eller beslægtede med hensyn til købekraft, købevaner, mentalitet o. s. v., foruden naturligvis med relativt korte indbyrdes afstande eller gode trafikforbindelser, at de naturligt kan udgøre eet eksportsalgsdistrikt. I andre tilfælde melder dette problem i eksportsalget sig på den måde, at et enkelt, stort marked må opdeles i flere mindre distrikter — man kan almindeligvis ikke dække f. eks. hele U.S.A. fra New York, hele Indien fra Bombay eller hele Sydafrika fra Johannesburg. Jeg agter at publicere nogle indtryk heraf, hentet på rejser verden over.

Inden for Handelshøjskolens undervisning i beliggenhedslære har vi allerede i nogle år fulgt en ny international linje i udviklingen inden for faget, gående ud på, at vi ikke alene behandler de sædvanlige *eksterne* beliggenhedsproblemer, men også de *interne*. En virksomhed er jo *ikke* et punkt, således som det — urealistisk — forudsættes inden for beliggenhedslæren i dens traditionelle form. Enhver virksomhed har inden for sit eget areal og sine egne mure afstands- og beliggenhedsproblemer, som ofte kan være lige så eller endnu mere komplicerede end udvælgelsen af det land, den egn, den by, det kvarter, den gade og den grund, hvor virksomheden slår sig ned. I talrige brancher er det således, at ligervis som motoriseringen af trafikken uden for virksomhedernes mure har skabt en ny ekstern beliggenhedssituation, således har fremkomsten af nye maskintyper, nye arter af inventar, nye interne transportsystemer og nye organisationsprincipper skabt en ny beliggenhedssituation indendørs. Det er ikke alene ingeniørers og arkitekters sag at afstikke de nye veje til løsning af de interne beliggenhedsproblemer — også fra erhvervsøkonomerne vil og skal røsten lyde her.

Hvad man end måtte mene derom — givet er det, at det offentlige i de senere årtier har grebet mere og mere ind i det private erhvervslivs beliggenheds-dispositioner. Ikke alene bestemmer det offentlige direkte en række forskellige omkostninger, ligesom det også mere indirekte (gennem skattepolitik etc.) påvirker virksomhedernes omkostningsniveau og afsætningsmuligheder — men yderligere gennemføres en stadig mere omfattende planlægning og regulering af erhvervsvirksomhedernes beliggenhedsvalg. Endelig gennemfører det offentlige, oftest de lokale kommunalbestyrelser, erhvervsråd o. l. organer, forskellig aktivitet for at tiltrække nye erhvervsvirksomheder. Ganske vist er vi ikke i samme situation i Danmark som i visse andre lande. Det vil være velkendt, at der i Norge drøftes en gennemgribende, statslig kontrol, der bl. a. omfatter erhvervslivets spredning. I England har der siden 1945, da Distribution of Industry Act blev vedtaget af Parlamentet, været offentlig kontrol med enhver ny industri-virksomheds placering, såvel som med udvidelser af allerede bestående. I U.S.A. proklamerede præsident Truman i august 1951 the national

dispersion policy, i henhold til hvilken der på forskellig måde og ved mange forskellige metoder gennemføres en spredning af den nytilkommende industri, særlig på grund af faren for atomangreb og kemisk krigsførelse. Her i Danmark er en af hovedårsagerne til offentlig indgriben i beliggenhedsforholdene for tiden, som i England, at afskaffe den lokale arbejdsløshed ved grundlæggelse af nye virksomheder. Visse by- og landkommuner er i dag mørke pletter på vort lands beskæftigelseskort, særlig hvad den ufaglærte arbejdskraft angår. Det er ikke blot en lokal, men set over en videre horisont en samfundsmæssig opgave at finde frem til, hvilke produktioner der kan have en naturlig hjemstedsret i disse kommuner. I denne forbindelse kan nævnes, at vi her på Handelshøjskolen har påbegyndt en undersøgelse af, i hvilken grad og på hvilke måder danske byer i de senere år har udnyttet og i dag kan udnytte den bestående lovgivnings og administrationspraksis' muligheder for at give nytilkommende virksomheder såvel som tilflyttere særlige fordele.

Dermed er jeg nået til ende med denne fremdragning af visse af de problemer og perspektiver, som den moderne afstands- og beliggenhedsteoretiske forskning rummer. Dette er ingenlunde nogen fuldstændig oversigt, men det er mit håb, at tilhørerne har fået et indtryk af disse problemers aktualitet og perspektiver, ikke blot for vore studerende, men også for erhvervslivet.

UNDERVISNINGÅRET 1952-53

Det ledige professorat i regnskabsvæsen er pr. 1. 8. 1953 blevet besat med docent Palle Hansen, og det nyoprettede docentur i nationaløkonomi blev på samme dato besat med lektor, cand. polit. Poul Winding.

Bedømmelsesudvalget i regnskabsvæsen, der bestod af professor Thorkil Kristensen, Handelshøjskolen, statsaut. revisor Aage Nielsen, professor Eilif W. Paulson, Norges Handelshøyskole, professor H. Winding Pedersen, Københavns Universitet, og Handelshøjskolens direktør, professor, dr. phil. Christen Møller, afgav følgende indstilling:

Til det ved Handelshøjskolen i København opslæde professorat i regnskabsvæsen foreligger til bedømmelse en ansøgning indsendt af docent i regnskabsvæsen og revision ved Handelshøjskolen, statsautoriseret revisor Palle Hansen. Det til bedømmelse af ansøgningen nedsatte udvalg afgiver efter at have afsluttet sit arbejde følgende eenstemmige indstilling:

Docent Palle Hansen, der er født den 9. august 1911, bestod i 1936 med udmærkelse Handelshøjskolens diplomprøve i regnskabsvæsen og blev i juli 1937 beskikket som statsautoriseret revisor efter i juni 1937 at have bestået revisoreksamen.

I august 1937 blev ansøgeren ansat som lærer i regnskabsvæsen ved Handelshøjskolen og udnævntes i august 1938, efter docent Hans Chr. Riis' død, til lektor og leder af Handelshøjskolens diplomstudium i regnskabsvæsen. I august 1941 blev han udnævnt til docent i regnskabsvæsen og revision. Han har med anerkendt dygtighed videreført og udbygget Handelshøjskolens undervisning i regnskabsvæsen og revision.

Ansøgeren har forud for sin tilknytning til Handelshøjskolen haft en omfattende og meget varieret praktisk virksomhed i ledende foretagenders regnskabs- og revisionsafdelinger og har siden 1940 virket som revisor og konsulent for forskellige erhvervsvirksomheder. Fra 1941 har han siddet i redaktionen af »Handelsvidenskabeligt Tidsskrift« og fra 1945 har han været medlem af tidsskriftet »Erhvervsliv«s rådgivende redaktionskomité. I 1941 blev han medlem af Akademiet for de tekniske Videnskabers Terminologiudvalg for omkostninger og kalkulation.

Ansøgeren har fremlagt 25 skriftlige arbejder, nemlig:

Skrift nr.:

1. Stadier på regnskabsvæsenets vej med særligt henblik på den industrielle kontoplan. 1939.
2. Den industrielle kontoplan. 1940.
3. Betragtninger over salgskostningernes regnskabsmæssige behandling. 1941.
4. Hvad skal man kunne se af sit regnskab? 1941.
5. Regnskabschefen, hans virksomhed og uddannelse. 1940/41.
6. Årsregnskabets formelle indhold. 1941.
7. Standardmetoden, dens anvendelse og betydning for driftskontrollen. 1942.
8. En norsk standard for industrivirksomhedernes regnskabsvæsen med særligt henblik på kalkulationsspørgsmål. 1942.
9. Die wichtigsten Bestimmungen über Revision in der Vorlage des neuen Gesetzes über Aktiengesellschaften in Dänemark. 1943.
10. Den revisionstekniske metode. 1943.

11. Regnskabsvæsen. 1944.
12. Revision. 1944.
13. Industriens interne regnskabsvæsen. 1945.
14. Forslag til kontoramme for landbrugets regnskabsvæsen. 1945.
15. Vurderings- og kalkulationsprincipper. 1945.
16. Nu bør arbejdet med normalkontoplaner tages op. 1946.
17. Betingelserne for at blive statsautoriseret revisor. 1946.
18. Revision i forbindelse med den industrielle kontoplan. 1947.
19. Reklameomkostningernes regnskabsmæssige behandling. 1947.
20. Udviklingstendenser i dansk revisoruddannelse. 1947/48.
21. Driftskontrol. 1948.
22. Aktiv kostnadskontroll. 1948.
23. Principper for regnskabsmæssig effektivitetskontrol. 1948.
24. Den moderne resultatanalyse. 1949.
25. Det regnskabsmæssige overskudsbegreb. 1953.

Udvalget afholdt i juni 1950 et møde, men besluttede at udsætte den endelige afgørelse, indtil det sidstnævnte skrift nr. 25 forelå udarbejdet.

Bedømmelsen må navnlig finde sted på grundlag af de større skrifter nr. 1, 2, 11, 13, 15, 24 og 25. Af disse er nr. 1 et forarbejde til nr. 2, der igen må betragtes som et stadium på vejen hen mod udarbejdelsen af nr. 13. Interessen må derfor i særlig grad samle sig om arbejderne nr. 11, 13, 15, 24 og 25.

Skrifterne nr. 13 og 15 er lærebøger, udarbejdet til brug ved Handelshøjskolens undervisning, og nr. 11, der er en oversigt over det moderne regnskabsvæsen til brug for Hages Haandbog, 6. udg., er af noget lignende art. Skrifterne nr. 24 og navnlig nr. 25 har derimod karakter af specialafhandlinger. Ansøgerens mindre skrifter er for en stor del foredragsmanuskripter og artikler af oplysende karakter.

Skrifterne nr. 25 og delvis nr. 11 og 15 omhandler problemer fra årsregnskabs og overskudsberegningens område, medens de øvrige fortrinsvis behandler det interne regnskabsvæsen. Et emne, som ansøgeren gennem årene synes at have særlig interesse for, er salgsomkostningernes regnskabsmæssige behandling. Dette område er foruden i nogle af de tidligere skrifter omhandlet i nr. 24.

Skrift nr. 24 om den kortperiodiske resultatberegning samler sig navnlig omkring følgende punkter af principiel interesse: 1) driftsbogføringens afgrænsning over for det eksterne regnskabsvæsen, 2) drøftelse af objekt- og funktionsprincip, 3) omtalen under omkostningskomponenterne af de afvigelser, der kan skyldes, at omkostningerne ikke varierer proportionalt med måleenhederne, 4) salgsomkostningernes behandling i resultatanalysen.

I skrift nr. 25 gør ansøgeren rede for de forskellige overskudsbegreber, herunder den af nationaløkonomiske forfattere opstillede definition, efter hvilken nettoindkomsten opfattes som renten af den kapitalværdi, der fremkommer ved kapitalisation af de senere udtræk. (Det »ideale overskud«). Derefter drages der en række sammenligninger mellem overskudsbegørelsen efter forskellige metoder, især mellem det ideale overskud og dels de i praksis almindeligt anvendte opgørelser, dels indeksregulerede beregninger. Endelig drøftes mulighederne for i praksis at opnå en tilnærmelse til den ideale opgørelse.

Ansøgerens produktion bærer vidne om, at han har et omfattende kendskab til såvel nordisk som tysk og amerikansk regnskabsliteratur. Han gør i sine skrifter på klar måde rede for de forskellige regnskabsystemer med dertil hørende konti og særlige beregninger, men er dog ved valget mellem forskellige metoder undertiden noget tilbøjelig til at nøjes med at referere de forskellige modstridende opfattelser. Ansøgeren har på grundlag af egne erfaringer opstillet en særlig kontoramme.

I sine skrifter om det interne regnskabsvæsen viser ansøgeren, at han er bekendt med den driftsøkonomiske teoris hovedsynspunkt m. h. t. muligheden af fuldt ud at fordele omkostningerne på forskellige afdelinger og varer. Til trods herfor findes der imidlertid en række tvivlsomme udtalelser om, hvilke slutninger der kan drages på grundlag af omkostningsberegningerne (f. eks. skrift nr. 11, s. 312—313, og nr. 13 s. 88—89). I sine skrifter om salgsomkostningerne, hvor navnlig fordelingsmetoden omtales, nævner ansøgeren også bidragsmetoden, men den behandles ikke nærmere, og der tages ikke noget klart standspunkt til valget mellem de to metoder.

Skrift nr. 25 er derimod et anerkendelsesværdigt bidrag til forsøgene på at kombinere synspunkter fra den teoretiske økonomi med regnskabsvæsenets problemer. Han anvender som helhed de forskellige overskudsbegreber klart og sikkert, og benytter dem blandt andet med fordel på et fra praksis hentet eksempel, hvor det har været muligt bagud at beregne resultatet efter de forskellige metoder. Afhandlingen trænger dog på forskellige punkter til at blive yderligere uddybet inden offentliggørelsen.

I en periode, hvor tidssvarende lærebøger savnedes og danske bidrag til litteraturen om det moderne regnskabsvæsen i det hele taget var fåtallige, har ansøgeren ydet en betydelig indsats ved i løbet af et kort åremål at udarbejde de foran omtalte lærebøger og oplysende skifter. Denne pædagogisk prægede del af ansøgerens virksomhed bærer uden tvivl hovedansvaret for, at mere dybtgående specialafhandlinger forekommer mere sparsomt i hans hidtidige produktion. Denne mangel er der imidlertid bødet på ved de seneste skrifter, især nr. 25, og hvis ansøgeren, som det må håbes, i fremtiden vil kunne afse mere tid til forskningsopgaver, anser vi ham i stand til at kunne præstere væsentlige bidrag til udforskningen af regnskabsvæsenets problemer.

Ud fra en samlet bedømmelse af det foreliggende forfatterskab og af hvad der er bekendt om ansøgerens pædagogiske evner, anser udvalget docent Palle Hansen for kvalificeret til et professorat i regnskabsvæsen og indstiller derfor, at han ansættes i det ledige professorat.

København, den 28. september 1953.

Christen Møller. *Thorkil Kristensen.*

Aage Nielsen. *E. W. Paulson.* *H. Winding Pedersen.*

Bedømmelsesudvalget i nationaløkonomi, der bestod af professor, dr. polit. Carl Iversen, Københavns Universitet, professor, dr. oecon. P. Nyboe Andersen, Handelshøjskolen, professor, dr. oecon. Kjeld Philip, Københavns Universitet, direktør i Bikuben, cand. polit. J. Toftegaard og Handelshøjskolens direktør, professor, dr. phil. Christen Møller, afgav følgende indstilling:

Til det ved Handelshøjskolen i København opslåede docentur i nationaløkonomi foreligger til bedømmelse en ansøgning indsendt af lektor, cand. polit. Poul Winding. Det til bedømmelse af ansøgningen nedsatte udvalg afgiver efter at have afsluttet sit arbejde ved et møde den 2. juni 1953 følgende eenstemmige indstilling:

Lektor Winding, der er født den 13. maj 1916, blev statsvidenskabelig kandidat i 1940. Han har været ansat i arbejds- og socialministeriet, sidst som fuldmægtig og souschef hos arbejds- og socialministeriets statsvidenskabelige konsulent. 1946—49 virkede han som undervisningsassistent under det rets- og statsvidenskabelige fakultet ved Københavns Universitet. Endvidere var ansøgeren fra 1947—51 sekretær ved Institutet for Historie og Samfundsøkonomi og er stadig medredaktør af

instituttets tidsskrift »Økonomi og Politik«. Siden 1951 har han været ansat som honorarlønnet medhjælper hos finansministeriets økonomisk-statistiske konsulent med den særlige opgave at følge den internationale økonomiske udvikling.

Ansøgeren har undervist i nationaløkonomi og erhvervsøkonomi ved Handelshøjskolen i København siden 1942 og udnævntes i 1949 til lektor i nationaløkonomi ved Handelshøjskolen.

Lektor Windings produktion, der er samlet under 21 numre i ansøgningen, kan deles i tre dele, en gruppe arbejder udført i fællesskab med andre forfattere, en anden gruppe af helt eller delvis deskriptiv og refererende karakter og endelig de teoretisk-videnskabelige afhandlinger.

Den første gruppe omfatter dels betænkningen »Social sikring i sygdomstilfælde«, dels lærebogen »Nationaløkonomi«, og den anden et stort antal større og mindre artikler. Til den tredje gruppe hører først og fremmest afsnittet s. 105—439 i Niels Banke og Poul Winding »Konjunkturer og kriser«, endvidere artikler om reformering af arbejdsløshedsunderstøttelse og om konvertibilitetsproblemer, og endelig tre utrykte afhandlinger om duopson, om lagervariationer under konjunkturforløbet og om lånerentens betydning for valget mellem investeringer af forskellig varighed.

Denne produktion, der er blevet til i årene 1945—53, er af betydeligt omfang, ikke mindst i betragtning af, at lektor Winding har haft krævende arbejde af ikke-videnskabelig karakter at varetage i hele dette åremål. Produktionen er tillige særdeles vidtspændende, idet den rækker fra socialpolitiske emner over fordelings-teori og pristeori til konjunktur- og penge-teori, ligesom den dokumenterer, at ansøgeren er velbevandret i den økonomiske politiks problemer.

Ved bedømmelsen af lektor Windings videnskabelige kvalifikationer må hovedvægten lægges på den tredje af de nævnte grupper inden for hans produktion. Udvalget ønsker dog at fremhæve, at de mere deskriptive arbejder er af høj kvalitet, præget af grundfæstet og omfattende viden og skrevet i et klart sprog, der dog til tider kan virke en smule tungt.

Selv om de utrykte arbejder og de to øvrige afhandlinger af rent teoretisk karakter vidner om ansøgerens analytiske evne, er hans vægtigste indsats dog de teoretiske afsnit i bogen »Konjunkturer og kriser«. Betragtet ud fra bogens formål at tjene som lærebog for de studerende under det almene erhvervsøkonomiske studium tynnes fremstillingen i nogen grad af de ret lange matematiske formuleringer, der med fordel kunne have været henvist til et appendiks. Ligeledes må det anses for mindre heldigt — ikke mindst i en dansk lærebog — at forudsætningen om et lukket samfund opretholdes helt til det afsluttende ret korte kapitel om forholdet mellem konjunkturpolitik og betalingsbalance.

Alligevel finder udvalget, at det foreliggende arbejde også pædagogisk er af stor værdi. Fremstillingen er i betragtning af de skildrede sammenhænge komplicerede karakter klar og forståelig, og den nøje kontakt mellem teoretiske betragtninger og den institutionelle baggrund, som præger alle afsnit, vidner både om forfatterens virkelighedssans og om betydelig indsigt i samfundsproblemerne.

Afhandlingen viser ansøgerens evne til selvstændig og dybtgående behandling af økonomisk-teoretiske spørgsmål. Særligt må fremhæves, at man i de matematiske formulerede afsnit får en — også for ikke-matematikere forståelig — kvantitativ præcisering af sammenhængen mellem en række vigtige størrelser under ekspansions- og kontraktionsprocesser. Et originalt og betydningsfuldt bidrag til konjunkturteorien er også fremstillingen af de forskellige samfundsgruppers stilling under konjunkturforløbet, ligesom udvalget finder de konjunkturpolitiske afsnit overordentlig værdifulde. Alt i alt bærer afhandlingen vidnesbyrd om, at forfatteren fuldt ud behersker moderne nationaløkonomisk metode.

Endelig ønsker udvalget at tilføje, at det indtryk, man gennem ansøgerens skrift-

lige arbejder har fået af hans utvivlsomme pædagogiske evner, bekræftes af, hvad der er udvalgets medlemmer bekendt om hans undervisning både på Handelshøjskolen og på Københavns Universitet.

Ud fra en samlet bedømmelse af det foreliggende forfatterskab anser udvalget lektor Poul Winding for at være fuldt kvalificeret til et docentur eller et professorat. Man indstiller derfor, at han ansættes i det ledige docentur.

København, den 2. juni 1953.

Christen Møller.

Carl Iversen,

P. Nyboe Andersen.

Kjeld Philip.

J. Toftegaard.

Fagområdet organisation er fra 1. januar 1952 overtaget af cand. oecon. Torben Agersnap, der hidtil havde været knyttet til det økonomiske fakultet ved Århus Universitet.

Der dimitteredes i år for første gang fra det nye specialstudium forsikring. 6 studerende bestod denne nye diplomprøve.

Forsikringslaboratoriet, der havde været nedlagt i en årrække, genoprettedes den 1. august 1952 under navnet »Handelshøjskolens Forsikringsinstitut«. Instituttets ledere er professorerne P. Nyboe Andersen og Jan Kobbernagel. Som assistent ansattes cand. polit. Knud Hansen, der forud var assistent ved det økonomiske forskningsinstitut. I 1951/52 studerede han på et Smith-Mundt stipendium i U.S.A. og afsluttede sine studier med Master of Arts-graden ved University of Pennsylvania.

Professor E. Wight Bakke, der i kraft af Fulbright programmet blev stillet til disposition for Handelshøjskolen, holdt sin tiltrædelsesforelæsning den 4. februar. Han har i forårssemestret med meget god tilslutning holdt dag- og aftenforelæsninger over vigtige spørgsmål indenfor området »Human relations«. Han er desuden kommet i forbindelse med større danske erhvervsvirksomheder, og der er dannet en kreds af yngre interesserede med vidt forskellig uddannelse, der i studiekredsform arbejder videre med hans ideer.

Handelshøjskolen har i samarbejde med Hochschule für Welthandel i Wien arrangeret et kursus for højskolens dimittender. Kursus, der begyndte 1. maj, strakte sig over 7 uger og omfattede 1) forelæsninger fra højskolens løbende studieplan, 2) specielle øvelser i det tyske sprog og 3) virksomhedsbesøg og ekskursioner, som gav et indtryk af Wiens og Østrigs økonomiske og kulturelle liv. Der deltog ialt 11 fra Danmark og 2 fra Finland.

Udover det normale statstilskud har Handelshøjskolen fået bevilget 20.000 kr. af en særlig rådighedssum, der skal anvendes til specielle handelshøjskoleformål.

Lærere og administration.

Handelshøjskolens direktør, professor Christen Møller, deltog den 24. oktober i indvielsen af Göteborgs Handelshøgskolas nye bygning.

Professor Jan Kobbernagel holdt i april to forelæsninger på Handelshögskolan i Göteborg om »Internationalt samarbejde på handelsrettens område«, og i maj talte han på Foreningen Nordens møde i Uddevalla om »Nordisk retsfællesskab«. I vinterens løb deltog professoren i tre af Det Internationale Handelskammers møder i Paris angående »Incoterms« og »Trade Terms«, og i maj deltog han i Handelskammerets verdenskongres i Wien. Til den danske afdeling af »L'association internationale pour la protection de la propriété industrielle« har han udarbejdet en rapport vedrørende »Berømte mærkers retsbeskyttelse«, og han forelagde denne på et delegeretmøde i Locarno i maj. Endvidere har professor Kobbernagel haft sæde i Varemærkekommissionen og været formand for Nordisk Sommeruniversitets danske afdeling. Ved oprettelsen af Pensionskassen for Handelsskoler blev han valgt som Handelshøjskolens repræsentant i bestyrelsen. Endelig har han sammen med professor Nyboe Andersen ledet diplomstudiet i forsikring.

Professor P. Nyboe Andersen har været medlem af den i 1949 nedsatte Trustskommission, der i beretningsperioden har afgivet to betænkninger. Desuden har han i sommeren 1953 fungeret som leder af et seminar, der under betegnelsen »Danish Group Training Course in Cooperation« med deltagere fra syv asiatiske lande har været afholdt her i landet af den danske regerings udvalg for teknisk bistand under FN i samarbejde med United Nations' Technical Assistance Board, International Labour Organisation og Food and Agriculture Organisation.

Docent Aage Aagesen foretog i august i Fransk Nordafrika produktionsgeografiske og bygeografiske studier. I september holdt han fire forelæsninger på Norges Handelshøyskole, Bergen, og i december en forelæsning på Lunds universitet. I april besøgte han vesttyske universiteter og talte i Bonn om brasilianske eksperimenter. Endelig foretog han i juli en rejse til Jugoslavien og besøgte også her en del universiteter.

Med støtte af Otto Mønstedts fond deltog docent Ejler Alkjær i den vesteuropæiske kongres, som de schweiziske, tyske og østrigske driftsøkonomers forbund afholdt i Limburg den 26.—29. maj. Docent Alkjær holdt foredrag om driftsøkonomiens stilling ved de skandinaviske handelshøjskoler.

Docent Palle Hansen medvirkede i dagene 23.-25. april ved et virksomhedsledermøde på »Marienlyst«, arrangeret af »Dansk Nationalkomité for rationel Organisation«. I december talte Palle Hansen for medlemmer af Dansk Rationaliseringsforbund over emnet: »Moderne industrielt regnskabsvæsen«. I slutningen af april blev han af Handelshøjskolens undervisningsråd valgt til at repræsentere skolen i det under Handelsministeriets produktivitetsudvalg nedsatte »konsulentudvalg«, der skal varetage udvælgelsen og uddannelsen af ca. 25 industrikonsulenter.

Lektor O. Loff foretog i november-december med støtte fra Otto Møn-

steds Fond en studierejse til London for at studere forskellige institutioner i forbindelse med international handel.

Lektor Hakon Stangerup har i det forløbne beretningsår været medlem af Radorådet og dets programudvalg og af Undervisningsministeriets stående udvalg til fordeling af statens forfatterunderstøttelser. I januar blev han af Undervisningsministeriet udpeget til medlem af Den nordiske Kulturkommission og deltog i dennes møde i Helsingfors i marts. I maj deltog dr. Stangerup i Det internationale Presseinstituts kongres i London.

Lektor Poul Winding har sammen med Forskningsinstituttets assistent, cand. oecon. P. Nørregaard Rasmussen, bistået professor, dr. polit. Carl Iversen ved udarbejdelsen af en rapport til Iraks regering omhandlende dette lands penge- og valutapolitiske problemer.

Regnskabslaboratoriets assistent, Egon Andersen H.A. og H.D., har i årets løb holdt foredrag i »Regnskabsteoretisk Studieklub« i Århus.

Assistenten ved Forskningsinstituttet, cand. oecon. P. Nørregaard Rasmussen, har i maj og juni holdt foredrag om visse af instituttets arbejder henholdsvis i Økonomisk Forening ved Århus Universitet og ved Det attende møde for yngre nationaløkonomer, som holdtes i Stockholm i juni måned.

Turistchef, civilingeniør Mogens Lichtenberg H.D. trækker sig efter en lang virksomhed som lærer og lektor i reklameteknik tilbage fra undervisningen, men fortsætter som censor ved diplomprøven i salgsorganisation og reklame.

Ligningschef A. Begtrup har ønsket at opgive sin undervisning i skattekunst.

Med undervisningsårets udløb trak lektor i nationaløkonomi O. Børup sig tilbage på grund af alder.

Ved Handelshøjskolen har der i det forløbne år virket følgende nye lærere:

Cand. oecon. Torben Agersnap (organisation).

Translatør Ib E. Bailey (engelsk).

Sekretær, cand. polit. E. Bastrup-Birk H.D. (nationaløkonomi).

Fuldmægtig, cand. polit. Frede Hollensen (nationaløkonomi).

Adjunkt, cand. mag. Fritz Kamp (tysk).

Translatør Aase Milfeldt (spansk).

Ligningsinspektør Aksel Nielsen (skatteteknik).

Mag. art. Bent Sunesen (engelsk).

Adjunkt, cand. mag. Hans E. Work H.A. (tysk).

I 1952/53 var der ved Handelshøjskolen ansat 1 direktør, 1 inspektør, 4 professorer, 5 docenter, 24 lektorer, 83 lærere, 2 bibliotekarer samt kontor-, institut- og bibliotekspersonale og 2 skolebetjente.

Undervisningsrådet.

Undervisningsrådet har i årets løb afholdt 3 møder.

Censorer.

I årets løb har følgende nye censorer fungeret:

Erhvervsøkonomi: Cand. oecon. Carl E. Sørensen.

Sekretær, cand. merc. A. Villemoes.

Regnskabsvæsen: Statsaut. revisor I. Boesberg.

» » F. Dühring.

Salgsorganisation og reklame: Turistchef, civilingeniør Mogens Lichtenberg H.D.

Udenrigshandel: Direktør Jørgen Hooge H.D.

Fransk: Kontorchef Holger Larsen.

Spansk: Underdirektør Poul Sørensen H.A.

Kulturhistorie: Dr. phil. & jur. Jens Himmelstrup.

Tietgen-prisopgaven.

Der indkom fem besvarelser af Tietgen-prisopgaven 1952, der havde følgende ordlyd: »Der ønskes en fremstilling af den specielle sprogbrug, der anvendes i reklametekster, og en gennemgang af det danske reklamesprogs udvikling«.

To besvarelser, der var indsendt af Bente Gaunt Nielsen H.D. og cand. mag. Jørgen Årup Hansen, tildeltes accessit, og hver blev belønnet med 1000 kr.

Den 19. marts 1953 udsattes følgende prisopgave: »Der ønskes en teoretisk redegørelse for contribution-princippets betydning og muligheder ved den praktiske fordeling af omkostninger, herunder også dets eventuelle anvendelighed ved behandlingen af salgsfremmende omkostninger.«

Besvarelser skal være indsendt til Handelshøjskolens direktør inden 19. marts 1954.

Interessefelter.

I løbet af undervisningsåret har lektor, dr. phil. Hakon Stangerup holdt forelæsninger over »Det moderne Frankrig — hovedværker og hovedlinier« (efterårssemestret) og »Hovedværker og hovedlinjer i dansk kultur 1850—1950«.

Dr. phil. Holger Brøndsted holdt i efterårssemestret forelæsninger og øvelser over »Cervantes og hans tidsalder«, og i forårssemestret forelæste han over »Spanske mystikere«.

Frie forelæsninger og gæster.

George Soloveytchik holdt den 8. september en forelæsning over »America Faces the Future«.

Docent, dr. Aage Aagesen holdt den 23. og 25. september to dobbeltforelæsninger over »Middelhavslandenes geografi«.

Den 14. og 15. oktober talte professor, dr. Torsten Gaardlund fra Stockholms Handelshögskola om »Industrialismen som livstro«.

Den 25. oktober indviede den nye finske handelshøjskole i Åbo en bygning, og den danske gesandt i Helsingfors, minister Duurloo, deltog i festligheden som repræsentant for Handelsministeriet, Handelshøjskolen og Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse.

Lektor Virtanen, der er knyttet til begge de finske handelshøjskoler, aflagde i oktober et besøg på Handelshøjskolen.

Fra 16. til 19. november besøgte 35 studerende fra Handelshøjskolen i Nürnberg København under ledelse af dr. Georg Bergler, der for de dagstuderende holdt en forelæsning om »Was kann die Konsumforschung zu einer grösseren Effizienz der Absatzwirtschaft beitragen?«

Den svenske blanketekspert, disponent H. Tångeberg, holdt fra 26. til 28. november 3 dobbeltforelæsninger over »Forenkling af blanketteknikken med anvendelse af standardiseringsprincipper«.

Den 4. december gav ekon. lic. Rune Höglund for en snæver kreds af interesserede en fremstilling af det forskningsarbejde, der gøres ved Stockholms Handelshögskola med hensyn til administrative og personalepolitiske spørgsmål.

Den 12. januar talte Det Danske Selskabs udsending i Lyon, cand. mag. E. Rehben, for de tresproglige studerende om det franske undervisningssystem.

Den 2. februar begyndte de frie forelæsninger i forsikring, der var planlagt i samarbejde med forsikringsforeningen.

Monsieur Clovis Charlot, som var udsendt af Undervisningsministeriet i Port-au-Prince, Haiti, for at studere undervisningsforhold i Europa, holdt d. 27. marts en forelæsning om »L'histoire de la Republique de Haïti«.

Handelshøjskolen havde fra 22. til 25. april besøg af 14 studerende fra Handelshøjskolen i Liege, for hvem professor P. Nyboe Andersen forelæste om Danmarks økonomiske forhold.

Studierejser for studerende.

I dagene fra den 23. august til den 12. september 1952 foretog et hold udenrigshandelsstuderende under ledelse af dr. Lando en studierejse til Irland med det formål at studere Irlands erhvervsliv med særligt henblik på dets udenrigshandel, idet der samtidig skulle gives de studerende lejlighed til at øve sig i praktisk markedsanalyse.

Besøget i Irland var tilrettelagt af det danske generalkonsulat i Dublin med et ophold på ialt 10 dage, hvoraf de 7 dage blev tilbragt i Dublin med besøg hos nogle store erhvervsvirksomheder og med individuelle markeds-

undersøgelser. Endvidere foretog man en 3 dages rundtur i Irlands industridistrikter, herunder især Corkområdet.

Man besøgte derefter Nord-Irland med et 2 dages ophold i Belfast. På hjemvejen blev der endvidere lejlighed til et kortere ophold i Glasgow, Edinburgh og London.

Tilskud.

I 1952/53 modtog Handelshøjskolen et statstilskud på kr. 487.566, fra Københavns kommune (til Handelshøjskolens sprogundervisning) kr. 20.000, Nicolai H. Knudtzons Legat kr. 3.000 (modtaget gennem Grosserer-Societetets Komité) og fra papirhandler Adolf Levison og Hustrus Legat kr. 400. Frederiksberg kommune har ydet et tilskud på kr. 10.500 til udgifterne ved faget kulturhistorie, og Dansk Reklameforening har foruden det ordinære tilskud på kr. 600 til Reklamebiblioteket ekstraordinært ydet kr. 5.400. Foreningen af Danske Producenter af Sukkersaft har bevilget Handelshøjskolen kr. 6.191,32. Ved testamentarisk disposition fra Valborg Reinhardt-Andersen har Handelshøjskolen modtaget et legat på kr. 10.000 til dens studerende.

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse har af sine egne legatmidler ydet et tilskud på kr. 10.989,94 og dækket Handelshøjskolens underskud i året 1951/52 med kr. 145.889,09.

Otto Mønstedts Fond har til studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt kr. 23.800 til følgende studerende:

Under det almene erhvervsøkonomiske studium:

Ole Berthelsen	kr. 800
Poul Bolvig	» 1.000
Helge Hammerich	» 1.200
Kai Hammer-Pedersen	» 800
Niels Hansen Fremmelevholm	» 1.200
Thor Minor Hansen	» 1.000
Erik Heine Jensen	» 600
Holger Jensen	» 800
Poul Birger Jensen	» 1.000
Johs. Jørgensen	» 800
Erik Keller	» 800
Ole Kjædegaard	» 1.000
Helge Lei	» 800
Niels E. Lundsgaard	» 1.000
Ebbe Lysemose	» 1.200
Kaj Fl. Nielsen	» 600
Leif Nielsen	» 600
Eric Yorke	» 1.000

*Under forberedelsen til den tresproglige
korrespondentprøve:*

Agnete Bruun	kr.	500
Lis Christiansen	»	800
Thora Emborg	»	600
Gyrite Graversen	»	500
Aase Lasson Hansen	»	300
Birthe Hansen	»	800
Else Hansen	»	800
Else Haislund	»	1.000
Kirsten Jensen-Fangel	»	1.200
Elisabeth Johansen	»	800
Helga Johansen	»	300

Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond har til studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt kr. 5.500 til følgende studerende:

Under det almene erhvervsøkonomiske studium:

Erik Heine Jensen	kr.	400
Holger Jensen	»	600
Helge Lei	»	400
Gustav Richard	»	600

Under de erhvervsøkonomiske specialstudier:

Forberedelse til 1. del.

Harald Christensen	kr.	300
--------------------------	-----	-----

Regnskabsvæsen:

Kurt Gerlings	kr.	600
Kaj Rick-Nielsen	»	600

Udenrigshandel:

Erik Henning Olsen	kr.	300
--------------------------	-----	-----

Firmaet Evers & Co.s Studiefond har bevilget kr. 5.000 til følgende studerende:

Under det almene erhvervsøkonomiske studium:

Ole Berthelsen	kr.	500
Niels Hansen Fremmelevholm	»	500
Thor Minor Hansen	»	700
Holger Jensen	»	500
Poul Birger Jensen	»	700
Helge Lei	»	300
Kaj Fl. Nielsen	»	800
Leif Nielsen	»	500
Eric Yorke	»	500

Emil P. Hertz og Hustrus Legat har bevilget nedenstående beløb:

Under det almene erhvervsøkonomiske studium:

Bent Dyhrfjeld-Rasmussen ..... kr. 200

Stipendieforeningen Studenternes Venner har bevilget kr. 1.000 til nedenstående studerende:

Under det almene erhvervsøkonomiske studium:

Bent Dyhrfjeld-Rasmussen ..... kr. 500

Erik Keller ..... » 500

Garvermester C. W. Gerickes Legat har bevilget kr. 1.400 til følgende studerende:

Under det almene erhvervsøkonomiske studium:

Holger Jensen ..... kr. 200

Johs. Jørgensen ..... » 200

Erik Keller ..... » 200

Ole Kjædegaard ..... » 200

Kaj Fl. Nielsen ..... » 200

*Under forberedelsen til den tresproglige
korrespondentprøve:*

Kirsten Blicher-Nielsen ..... kr. 200

Birgit Thrane-Jensen ..... » 200

Krista og Viggo Petersens Fond har bevilget kr. 10.000 til følgende:

Under det almene erhvervsøkonomiske studium:

Niels Hansen Fremmelevholm ..... kr. 1.000

Helge Hammerich ..... » 1.000

Thor Minor Hansen ..... » 1.000

Erik Heine Jensen ..... » 1.000

Helge Lei ..... » 1.000

Eric Yorke ..... » 1.000

Til kursus på Hochschule für Welthandel, Wien:

Erik Nielsen H.A. .... kr. 1.500

Til studierejse til Sydamerika:

Jørgen Gransløv Møller H.A. .... kr. 2.500

Af *Grosserer Peter Petersen og Hustrus Legat* nr. 6 tildeltes til afslutning af studier på Handelshøjskolen:

Poul Sandsted	kr.	800
Svend Aage Jakobsen	»	900
Jørgen Stephensen	»	700

Julius Skrikes Stiftelse har bevilget kr. 1.800 til følgende:

*Under forberedelsen til den tresproglige
korrespondentprøve:*

Elisabeth Johansen	kr.	600
Helga Johansen	»	600
Else Konradsen	»	600

Grosserer M. Jacobsens Legat har bevilget nedenstående beløb:

*Under forberedelsen til den tresproglige
korrespondentprøve:*

Agnethe Bruun	kr.	500
---------------------	-----	-----

Følgende H.A.-dagstuderende har modtaget middagslegat af Undervisningsministeriet:

Egon Brix	Poul Jensen
Poul Bolvig	Ebbe Lysemose
Thor Minor Hansen	Ib Bigum Nielsen
Olav Jacobsen	Leif Nielsen
Holger Jensen	Gustav Richard
Leif Jensen	Max Roesen

Thorvald R. Simonsen

Studiefonden.

I det forløbne år er bevilget kr. 1.700 af fonden til 2 studerende.

Lokaler.

Handelshøjskolen har ligesom tidligere år stillet et antal lokaler til rådighed for Handelsministeriet til afholdelse af den teoretiske og praktiske del af revisoreksamen. Desuden stilledes lokaler til rådighed for Stenografisk Selskabs stenografilærereksamen i juni samt for handelsministeriets feriekursus for handelsskolelærere i juli og august.

Guldmedefagets Fællesråd benyttede i november et af Handelshøjskolen lokaler til afholdelse af en eksamen for guldsmede.

Frå oktober til februar har Handelshøjskolen stillet et antal lokaler til

rådighed for Tandlægehøjskolen til afholdelse af en del af højskolens forprøvekursus i sprog.

I tiden 18. til 25. juli udlåntes to auditorier til den 7. internationale radiologkongres.

Endvidere har skolen stillet et antal klasser og auditorier til rådighed for det af cand. mag. frk. Ingeborg Stemann ledede feriekursus for udlændinge, der afholdes hvert år i august.

Endelig har Handelshøjskolen igen i år overladt landsretssagfører E. Harremoës nogle lokaler til afholdelse af et kursus til ejendomsmæglereksamen.

Udgivervirksomheden.

Følgende skrifter er udgivet i årets løb:

Skriftrække A:

- 4.2. Ejler Alkjær: Erhvervslivets beliggenhedsproblemer. 2. udg. 96 s. 1953.
7. Rich. Willerslev: Studier i dansk industrihistorie 1850—1880. 301 s. 1952.
8. Hakon Stangerup: Kulturhistoriske tekster. Bd. 1. 120 s. 1952.

Skriftrække F:

10. Max Kjær Hansen: Cigaretforbruget 1920—50. 92 s. 1952.
11. Max Kjær Hansen: Detailhandelens vinduesreklame. 56 s. 1952.

Skriftrække G:

1. Jan Kobbernagel: Erhvervsretten i grundtræk. Bd. 2. 2. udg. 184 s. Fotogr. optryk 1953.

Hæfter til sprogundervisningen:

14. Opgaver i kommercielt sprog. Engelsk. 1952.
15. Opgaver i kommercielt sprog. Fransk og spansk. 1952.
16. Opgaver i kommercielt sprog. Tysk. 1952.
17. Julius Hirsch: Amerikas neuere Wirtschaftsentwicklung. 1953.

Biblioteket.

Biblioteket har været åbent daglig kl. 10—21 (lørdag 10—18), i juni og august dog 10—18 og i juli 13—15.

Biblioteket tæller ca. 26.000 bind. Foruden lærere og institutternes personale har biblioteket haft 932 lånere, der fordeler sig således:

Det almene erhvervsøkonomiske studium 252, specialstudierne 375 (1. del uden valg af speciale 63, bankvæsen 4, forsikring 7, regnskabsvæsen 121, revision 18, salgsorganisation og reklame 82, udenrigshandel 80),

sprogstudier 13, udenforstående 292 (deraf 56 danske og 5 udenlandske biblioteker). Antallet af hjemlån har været 5393, der fordeler sig således: lærere og institutter 410, studerende 4250, udenforstående 733 (deraf 294 til danske og 5 til udenlandske biblioteker). Til brug på læsesalen er der fra magasinerne fremtaget 15665 bind, hvortil kommer benyttelsen af de bøger og tidsskrifter, som er anbragt på læsesalen.

Bibliotekets annuum har været 17.000 kr. Dertil kommer Dansk Salgs- og Reklameforbunds årlige tilskud på 600 kr. Samme forening har ekstraordinært stillet et beløb på 5.400 kr. til rådighed til køb af salgs- og reklamelitteratur. Danske Salgslederes Fællesråd har skænket biblioteket 150 kr. til indkøb af salgslitteratur.

Bibliotekets tilvækst offentliggøres i den af rigsbibliotekaren udsendte løbende Accessionskatalog. Desuden har biblioteket udsendt dupliserede lister over sin udenlandske tilvækst til en række inden- og udenlandske biblioteker og institutioner.

Bibliotekar Per Boesen har efter sin orlov genoptaget sit arbejde fra 1. januar, dog således at hans arbejde også omfatter studierådgivning.

Fra 1. februar ansattes fru Lili Broe Olesen som kontorassistent i biblioteket.

Udvalget for Reklamebiblioteket afholdt sit årlige møde den 15. juni. Denne afdeling af biblioteket tæller 1210 bind.

Antallet af periodiske publikationer er 505, hvoraf 332 modtages som gave eller i udveksling.

Yderligere udveksler biblioteket skrifter med en række institutioner i ind- og udland.

Derudover har biblioteket modtaget gaver fra:

Lektor, cand. oecon. T. Agersnap
Amagerbanken A/S
Den Amerikanske Ambassade
Autoriserade Annonsbyråers Förening,
Stockholm
Professor, dr. E. Wight Bakke
Dr. polit. Hans Brems, Berkeley, Cal.
Danmarks Institut for International
Udveksling af Videnskabelige Publi-
kationer
Dansk Salgs- og Reklameforbund
Erik C. Eberlins Reklamebureau A/S
Europæiske Vare- og Rejsegodsforsik-
rings A/S
Finlands Bank
Den Finske Legation
Forvaltningskommissionen
Lektor Sven Frederiksen H.D.
Företagsekonomiska Forskningsinstitutet
vid Handelshögskolan i Stockholm

Geografiska Institutionen vid Handels-
högskolan i Helsingfors
Docent, arkitekt Gjerløv-Knudsen
Grosserersocietetets Komité
Handelshögskolan i Göteborg
Handelshögskolan i Stockholm
Handelshögskolan vid Åbo Akademi
Chr. Hansens Laboratorium
Dampskibsselskabet »Heimdals«
Industridepartementet, Oslo
Industriens Utretningsinstitut,
Stockholm
Industrirådet
International Business Machines A/S
Statsaut. revisor, cand. merc. H. Hjerno
Jeppesen
Thore Johnsen
Kungl. Jordbruksdepartementet,
Stockholm
Kløverhuset, Bergen

Det Kgl. Bibliotek	Statens Rasjonaliseringsdirektorat, Oslo
Finansminister, professor Thorkil Kristensen	Statens Trykningskontor
Københavns Bogtrykkerforening	Det Statistiske Departement
»Laboremus« forlag, Oslo	Statsbiblioteket i Århus
Library of Congress, Washington, D.C.	J. Stephensen
Ministry of Transport, India	Stockholms Högskolas Bibliotek
Direktør, lektor Kristian Møller	Kontorchef, lektor P. P. Sveistrup
Nationalekonomisk Forening	Svensk Esso, AB
N.E.S.A.	Svenska Fabrikarbetareförbundet
Nordiska Civilekonomförbundet	Svenska Unescorådet
Nordiska Kompaniet, Stockholm	Sveriges Standardiseringskommission
Norges Handelshøyskole	Thomas B. Thrige
Norges Handelsstands Forbund	O. M. Tjærandsen
Det Norske Geografiske Selskab	Trustkommissionen
Direktør Chr. H. Olesen	Udenrigsministeriet
Professor H. Winding Petersen	United Nations Library, New York
Produktivitetudvalget	Universitetets Socialøkonomiske
Provinshandelskammeret	Institutt, Oslo
Professor, dr. Huugo Raninen, Helsinki	Universitetets økonomisk-statistiske
Reserve Bank of India	Laboratorium
Rigsdagens Arkiv og Bibliotek	University of Illinois
F. L. Smidth & Co. A/S	Wezäta, Göteborg
Smørekspertudvalget	Dr. phil. Rich. Willerslev
Statens Pædagogiske Studiesamling	Professor, dr. polit. F. Zeuthen

Bankinstituttet.

Instituttet har i det forløbne år som sædvanlig tjent som laboratorium for de bankstuderende, der i vid udstrækning har benyttet sig af instituttets samlinger og håndbibliotek. Desuden har instituttet i et vist omfang været andre studerende ved Handelshøjskolen og provinsbankfolk behjælpelig med litteratur- og anden faglig vejledning.

Arbejdet med udarbejdelsen af en samlet oversigt over førende penge- og kapitalmarkeder til brug for de studerende ved bankstudiet er blevet fortsat i årets løb. Som et første resultat af dette arbejde foreligger nu i duplikeret form en oversigt over det amerikanske pengemarked, der vil blive benyttet ved undervisningen i det nye undervisningsår.

Udover de af afgangsholdet udarbejdede studiekredsopgaver er instituttets samlinger i det forløbne år forøget med de sidste regnskaber og årsberetninger fra danske og udenlandske penge- og kreditinstitutioner samt forskellige løbende publikationer af økonomisk og bankteknisk art. Også håndbiblioteket er blevet forøget med nye bøger, deraf flere som gave.

I tilknytning til bankstudiet arrangerede instituttet i forårssemestret et studiebesøg hos Svenska Handelsbanken, Helsingborg, for 3. og 4. års bankstuderende.

Instituttet har i det forløbne år stået under ledelse af direktør for Danske Bankers Fællesrepræsentation, lektor, cand. polit. Kr. Møller. Som fast assistent har fungeret Børge Andersen H.D.

Forsikringsinstituttet.

Det nyoprettede institut har i sit første arbejdsår haft et betydeligt arbejde med den endelige udformning af den nye studieplan for diplomstudiet i forsikring samt med tilrettelæggelsen af de første studiekredse, eksaminer og store opgaver under det nye enhedsstudium i forsikring. Ved siden heraf har man påbegyndt arbejdet med at skabe de for instituttet nødvendige samlinger, med tilrettelæggelsen af undervisningsmateriale og med undersøgelses- og publikationsvirksomhed i øvrigt.

Instituttets samlinger. De samlinger, der beroede i det gamle forsikringslaboratorium, er påny blevet gjort tilgængelige gennem deres anbringelse i instituttet. Disse samlinger omfattede:

- 1) en samling af studiekredsopgaver i livsforsikring,
- 2) årgange af en række udenlandske forsikringsårbøger og
- 3) forsikringsarkivet.

Forsikringsarkivet, der oprettedes i 1933, omfatter de her i landet benyttede forsikringsbetingelser, police-, begærings-, skadesanmeldelses- og andre formularer fra en række selskaber. Desuden en hel del tariffer og vedtægter.

Det er hensigten at supplere dette materiale, således at formularer fra 1933 og 1953 kan sammenholdes. Desuden vil samlingen blive søgt udvidet, således at den også kommer til at omfatte nogle af de formularer, som bruges i selskabernes interne administration, selskabernes reklamemateriale samt deres medarbejderblade. Instituttet modtager allerede »Assurandøren« og »Dansk Forsikrings Tidende« samt udsendelserne fra Assurandørernes Pressebureau.

Instituttets samlinger er blevet forøget med det materiale, som dets assistent hjembragte fra sit studieophold i USA, samt med en del spredt dansk materiale modtaget under assistentens besøg i danske selskaber. Der er hermed bl. a. lagt grundstammen til f. eks. samlinger af udenlandske forsikringspolicer og af salgsmateriale for forsikring.

Instituttets bogsamling omfatter kun nogle af de allermest nødvendige håndbøger, og det er ikke hensigten at udvide denne samling væsentligt, idet det er mest formålstjenligt, at bøgerne findes på højskolens bibliotek samt i Forsikringsforeningens bibliotek, der efter forslag af instituttets assistent har anskaffet en række bøger og nogle tidsskrifter, der anses for værdifulde blandt andet for de forsikringsstuderende.

Samlingen af studiekredsopgaver er blevet udvidet med de i årets løb udarbejdede opgaver. Det er hensigten at oprette et kartotek over alle besvarelser af studiekredsopgaver og de »store opgaver«, der under forsikringsstudiet har erstattet den ene af de tre studiekredsopgaver. Formålet med den store opgave, hvorpå den studerende arbejder i omtrent

et år, er at give ham lejlighed til at trænge dybere ind i et emne, end det er muligt ved studiekredsarbejdet.

Endelig kan nævnes, at der er anlagt et *kildekartotek*, der især omfatter tidsskriftartikler samt bidrag i nordiske kongresberetninger og i fest- og jubilæumsskrifter. Bortset fra artikler, der er katalogiseret i Nordisk Forsikrings Tidsskrifts 30 års register (1921—50), er det nemlig svært at finde frem til det meget spredte, men i øvrigt værdifulde materiale. Der er derfor grund til at tro, at dette kildekartotek vil blive et værdifuldt supplement til et tidsskriftindex, der planlægges af de nordiske forsikringsbiblioteker, men som i første omgang kun vil omfatte fremtidige artikler i nordiske forsikringstidsskrifter. Endelig har assistenten til eget brug tilvejebragt en betydelig samling af oplysninger fra mange forskellige kilder, »notakartoteket«, idet det omfatter notater fra alle mulige kilder om emner under de fag, hvori der undervises, især dog vedrørende genforsikring, organisation og akkvisition. Notakartoteket benyttes lige som kildekartoteket ved udarbejdelsen og bearbejdelsen af undervisningsmateriale.

Tilrettelæggelsen af undervisningsmateriale. Hvis der efterhånden for samtlige fag under forsikringsstudiet kunne tilvejebringes bøger, der kunne benyttes som lærebøger, ville dette betyde en væsentlig effektivisering af undervisningen. Det ville betyde, at undervisningen kunne koncentreres som uddybning i samtaleform af de studerendes forståelse af stoffet, medens det endnu er nødvendigt i nogle fag at bruge megen tid på at meddele vide ni forelæsningsform, fordi det pågældende stof ikke er samlet i egnede fremstillinger. Dette gælder dog ikke alle fag. For to fags vedkommende (tarifiering og regnskabsvæsen) findes der således udmærkede lærebøger i serien »Forsikringstidsskrifter«, der er udgivet af Handelshøjskolen i forbindelse med Forsikringsforeningen, og også i et par andre fag findes der bøger, der kan bruges som lærebøger. Der er imidlertid stadig fag, for hvilke det gælder, at det materiale, som de studerende kan henvises til, er meget spredt og uoverskueligt, hvis der findes noget i det hele taget. Det er en vigtig opgave at afhjælpe disse mangler på den ene eller anden måde, og instituttet vil søge at gøre sit hertil.

Som et første led i dette arbejde mangfoldiggjorde instituttets assistent i foråret 1953 størstedelen af sine forelæsninger i genforsikring og stillede dem til rådighed for årets eksamenskandidater. Denne fremstilling af genforsikringen vil blive søgt afsluttet i det kommende år, idet det er hensigten i fremstillingen blandt andet at indarbejde de væsentligste af de resultater, som assistenten nåede frem til i den under studieopholdet i USA udarbejdede afhandling (An Analysis of the Financial Effects of and Need for Reinsurance).

Assistenten har desuden påbegyndt en samlet fremstilling af det materiale, han gennemgår i faget organisation og akkvisition.

Undersøgelser- og publikationsvirksomhed. Assistentens studieophold i USA, der allerede sidste år gav sig udtryk i en artikelrække i Dansk Forsikrings Tidende, har givet anledning til en artikel om organisationsformer for tegning af forsikring i USA (Det Danske Marked, december 1952), og endnu en artikel (om forsikringsreklame) er klar til offentliggørelse i Det Danske Marked. Endelig har assistenten i en artikel i Dansk Forsikrings Tidende (27. juli 1953) om »Ledelsens betydning for personalets effektivitet« fortalt om de resultater, der blev nået ved en stor undersøgelse i det amerikanske forsikringsselskab Prudential.

Efter anmodning fra »Institut für Versicherungswesen an der Hochschule für Welthandel« i Wien har instituttet til brug for en undersøgelse dernede fremskaffet statistisk materiale til belysning af sammenhængen mellem brandskader og konjunktursvingninger samt udarbejdet en kommenteret nordisk litteraturliste om samme emne. Institutet håber at kunne udvide den hermed skabte kontakt med udenlandske forsikringsinstitutter til også at omfatte det meget produktive »Institut für Versicherungswissenschaft an der Universität Köln«, ligesom assistenten under et forestående studiebesøg vil oprette kontakt med »Försäkringsbolagens företagsekonomiska Forskningsnämnd«, der har sekretariat på Handelshögskolan i Stockholm.

Endelig kan nævnes, at instituttet har besvaret enkelte henvendelser fra private virksomheder eller henvist til litteratur, der besvarede de stillede spørgsmål.

Det økonomiske Forskningsinstitut.

Instituttet har fortsat undersøgelserne over detailhandelens økonomiske forhold. Disse undersøgelser, som foretages i samarbejde med Regnskabslaboratoriet, ledes af professor Palle Hansen og lektor Bjarke Fog med kontorchef T. B. Riber som medarbejder. Der henvises iøvrigt til den særskilte beretning herom.

Professor, dr. oec. P. Nyboe Andersen har i beretningsperioden arbejdet på en lærebog i udenrigshandelens teori og politik beregnet for de studerende ved det almene erhvervsøkonomiske studium og diplomstudiet udenrigshandel. De tre første afsnit af denne lærebog, omhandlende »Den internationale arbejdsdelings årsager og virkninger«, »Betalingsbalancen« og »Betalingsbalancens tilpasning«, foreligger i korrektur og vil af hensyn til det presserende behov for bogen blive udsendt særskilt under titlen »Udenrigsøkonomi — første hefte« i løbet af efteråret 1953. Arbejdet med de øvrige afsnit af lærebogen er påbegyndt og vil blive fremskyndet mest muligt. Emnet for disse afsnit vil blive udenrigs-

økonomiens politik og i særlig grad det internationale økonomiske samarbejde. Den betydning, som dette samarbejde har fået efter krigen, må øve væsentlig indflydelse på problemstillingen og dispositionen for de politiske afsnit af en moderne lærebog i udenrigsøkonomi.

Professor Nyboe Andersen har i Nationaløkonomisk Tidsskrift offentliggjort en afhandling om »Pengepolitikens dilemma« og har udsendt reviderede udgaver af »Den økonomiske sammenhæng« og »Penge og penges værd«.

Lektor Bjarke Fog har fortsat den i sidste beretning omtalte undersøgelse over kalkulationspraksis og prisproblemer i den danske industri. Foreløbig har han haft lejlighed til i en lang række industrivirksomheder at modtage de ønskede oplysninger. Så vidt vides, er det første gang, en undersøgelse af denne art finder sted i Danmark, og de enkelte lignende undersøgelser, der har været foretaget, f. eks. i USA og England, har været med et mindre materiale. Der er nu foretaget en foreløbig bearbejdelse af det indsamlede materiale. På grundlag heraf har lektor Fog udarbejdet en samlet oversigt over undersøgelsens resultater. Dette arbejde — som ikke vil blive offentliggjort — er derefter sendt rundt til godkendelse i de undersøgte virksomheder. På grundlag af disses reaktioner og kommentarer er det da hensigten at foretage en endelig bearbejdning af materialet, som i øvrigt forsøges suppleret med oplysninger fra yderligere nogle virksomheder. Allerede nu har man indtrykket af, at flere af de deltagende virksomheder har modtaget den foreløbige rapport med stor velvilje og interesse. Det er samtidig hensigten at konfrontere disse empirisk fundne resultater med den økonomiske teori. Da indsamlingen af oplysninger er meget tidskrævende, ligesom man først efter nogen tid kan forvente at få svar fra alle virksomhederne, vil det endnu tage nogen tid, før materialet foreligger i den ønskede form. Hertil kommer da det omfattende arbejde med den supplerende analyse af den økonomiske teori for prisfastsættelse i industrien.

Lektor Fog har endvidere arbejdet på en teoretisk undersøgelse over bilateralt monopol i den internationale handel. Formålet hermed har dels været at give en oversigt over dette emne, dels at påpege den nære sammenhæng mellem den internationale handels teori og den almindelige teori om monopolistisk konkurrence. Dette arbejde foreligger i korrektur og vil blive offentliggjort i løbet af efteråret.

Instituttets assistent, cand. oecon. P. Nørregaard Rasmussen, har i lighed med tidligere år udarbejdet løbende konjunkturoversigter, som er blevet offentliggjort i Det Danske Marked. Han har videre udarbejdet litteraturoversigter over i et par artikler gennemgået henholdsvis moderne konjunkturlitteratur og økonometrisk litteratur.

Den største del af året har assistenten været beskæftiget med den undersøgelse over den økonomiske forbindelse mellem erhvervene, som

allerede er omtalt i sidste beretning. I beretningsperioden er der modtaget støtte til udgifter i forbindelse med dette arbejde fra Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond samt fra Statens almindelige Videnskabsfond. Som et led i denne undersøgelse er der foretaget en række beregninger — under alternative forudsætninger — over enkelte landes samlede gevinst fra og tab til udlandet ved ændringer i forholdet mellem eksportpriser og importpriser (bytteforholdet). En sådan undersøgelse for Danmark har allerede ligget færdig i manuskript i et års tid. En ganske tilsvarende, detailleret undersøgelse for Norge er blevet afsluttet i årets løb — omfattende perioden 1946—50. For Norge er en beregning over indkomstforskydningen mellem erhvervene på grund af ændringer i de relative priser (jfr. sidste beretning) gennemført for perioderne 1930—39 og 1946—50, idet indkomstoverførslerne til og fra udlandet her for perioden 1930—39 er beregnet under mere simple forudsætninger. En ganske analog — men formentlig mere detailleret — beregning vil blive sat i gang for Danmark for perioden 1946—50, så snart Statistisk Departement har afsluttet den igangværende detaillerede beregning over nationalregnskabet i årene 1946—50. Statistisk Departement har ydet Institutet stor støtte under forberedelsen af denne undersøgelse. Det er endvidere hensigten at trække såvel England som Holland og USA ind i undersøgelsen. Det synes dog efter korrespondancer med forskellige institutter og departementer i USA noget tvivlsomt, hvorvidt det vil blive muligt at få tilstrækkeligt materiale fra dette land. Derimod har forskellige institutioner i USA stillet et righoldigt materiale til rådighed ved beregninger over de enkelte erhvervs »konjunkturfølsomhed« og »konjunkturspredningsevne«. Disse beregninger er en integrerende del af undersøgelsen og er i beretningsperioden blevet gennemført for USA, Italien og Norge. Også her vil tilsvarende beregninger på dansk materiale blive påbegyndt i nær fremtid. Institutets assistent har redegjort for en række af disse og beslægtede problemer i en ret omfattende afhandling, som ved beretningsperiodens udløb foreligger i manuskript. Denne afhandling vil antagelig blive offentliggjort i løbet af efteråret og vil da kunne fremtræde som en bredere indledning til de mere specielle problemer, som den igangværende undersøgelse tager op. Såfremt det danske materiale vil blive offentliggjort i løbet af nogle måneder, synes det muligt at afslutte selve beregningerne i løbet af et års tid.

Assistenten, som varetager undervisningen i matematik for studerende ved det almene erhvervsøkonomiske studium, har endvidere afsluttet manuskriptet til et kompendium i matematik. De første tre-fjerdedele af dette udsendes i stencileret form ved semesterets begyndelse, mens resten (behandlende differentialregningen) vil blive udsendt noget senere.

I beretningsperioden har instituttet været ledet af professor, dr. oecon. P. Nyboe Andersen og lektor Bjarke Fog. Institutets assistent er som sid-

ste år cand. oecon. P. Nørregaard Rasmussen. For en fortegnelse over litterære arbejder af instituttets ledere og assistent henvises der til fortegnelsen side 71.

Detailhandelens regnskabsundersøgelse.

Siden 1950 har Det økonomiske Forskningsinstitut og Regnskabslaboratoriet i fællesskab efter anmodning fra De Danske Handelsforeningers Fællesorganisation gennemført årlige undersøgelser over butikshandelens økonomiske forhold. Disse undersøgelser er blevet fortsat for året 1952.

På grundlag af erfaringerne fra de foregående år har man imidlertid fundet de hensigtsmæssigt at gennemføre væsentlige omlægninger med hensyn til undersøgelsesernes gennemførelse. I modsætning til de tidligere år har man koncentreret sig om at indrette undersøgelsen således, at den blev til mest mulig gavn for den enkelte butikshandler. Dette har man søgt opnået ved ikke blot at udarbejde en samlet rapport for hver enkelt branche, men tillige for hver enkelt handlende, der har deltaget i undersøgelsen, at udarbejde en sammenligning mellem hans tal og de forskellige fundne normtal.

Denne omlægning af undersøgelsen har medført, at institutternes arbejde er blevet væsentligt forøget, idet det har været nødvendigt med en ret omfattende korrespondance med indsenderne om forskellige uklarheder, udarbejdelser af tal for hver enkelt, udsendelse af rapporter o. s. v. Det er dog institutternes indtryk, at denne nye form er blevet modtaget med så stor velvilje, at man formentlig bør fortsætte med denne arbejdsform.

Grundet det mere detaljerede arbejde med hver branche blev det ved årets begyndelse besluttet, at der skulle udvælges 6 brancher, som undersøgelserne helt skulle koncentreres om. Disse seks var farve- og tapet-handelen, Storkøbenhavns Detailmejerier, boghandlerne, møbelhandlerne og endelig den københavnske tobakshandel og de københavnske cyklehandlere. Den sidstnævnte branche måtte opgives på grund af for ringe tilslutning; for de øvrige brancher bringes nedenfor en oversigt over givne tilsagn om medvirken samt faktisk indkomne besvarelser af de udsendte spørgeskemaer.

	Tilsagn	Indkomne besvarelser
Tapet- og farvehandel	79	72
Storkøbenhavns Detailmejerier	121	104
Møbelhandel	56	41
Københavnske boghandlere	48	40
Provinsboghandlere	131	103
Tobakshandel (København)	122	100

Lektor Bjarke Fog og cand. polit. T. B. Riber har haft lejlighed til ved møder i forskellige af de interesserede brancheforeninger samt ved

konferencer med disses bestyrelser at redegøre for undersøgelsernes omfang og formål samt drøfte den videre tilrettelæggelse af disse.

Løvrigt er arbejdet foregået under ledelse af docent Palle Hansen og lektor Bjarke Fog, medens selve beregningsarbejdet og størstedelen af den omfattende korrespondance er blevet udført af cand. polit. T. B. Riber.

Eksportinstituttet.

I. Undersøgelsevirkksomhed.

1. *Jugoslavien*. Som led i instituttets bestræbelser på at kortlægge nogle mindre kendte markeder er der i det forløbne år foretaget en indgående undersøgelse af Jugoslavien. Dette land var i 1951 målet for en studierejse, som på grund af dets statsledende erhvervsliv ikke gav de studerende mulighed for individuelle markedsundersøgelser. Jugoslavien frembyder imidlertid som følge af sin politiske og kommercielle nyorientering en voksende interesse for Vestens lande. Man har derfor anset det for hensigtsmæssigt at udarbejde en redegørelse for »Jugoslavien som forsynings- og aftagermarked«.

Arbejdet er tilrettelagt på den måde, at man indledningsvis giver den ideologiske begrundelse for Jugoslaviens erhvervspolitiske nyorientering. Derpå følger en udførlig fremstilling af landets vigtigste erhvervsgren, landbruget, dets struktur, kollektiviseringen og dens gradvise afvikling.

Efter en redegørelse for industrialiseringens nødvendighed og forudsætninger skildres industriens udvikling inden anden verdenskrig, idet man har villet vise det grundlag, den jugoslaviske industri efter udbedring af krigsskaderne kunne bygge videre på. De vigtigste industrigrene gennemgås, idet man dermed vil påpege forsyningsmulighederne for industrielle råstoffer og give nogle holdepunkter med hensyn til det aktuelle og potentielle behov. Jugoslavien har for såvel industrielle produktionsmidler som færdigvarer. Formålet med den nærmere omtale af den udenlandske kapitals indsats i industrien har været at vise, hvorledes og i hvilket omfang de kapitalinvesterende lande har brugt finansieringen som middel til fremme af deres forsynings- og afsætningsmæssige interesser på det jugoslaviske marked. Dette kan muligvis tillige tjene de eksportinteresserede som oplysning om de industrielle anlægs apparatur m. m. Industriafsnittet slutter med en redegørelse for femårsplanen.

Som handelspartner er Jugoslavien skildret først som forsyningsmarked og dernæst som aftagermarked.

De vigtigste eksportemner bliver behandlet ud fra deres produktionsmæssige forudsætninger og med henblik på deres forsyningsmæssige betydning samt under hensyntagen til deres stilling på de førende aftager- og formidlermarkeder. Eksportafsnittet slutter med en omtale og vurdering af Jugoslavien som forsyningsmarked for Danmark.

I skildringen af Jugoslavien som importland gøres rede for indførselsbehovet, leverandørlandene og aftagermarkedets struktur.

Uddrag af afhandlingen er blevet offentliggjort i Handelsvidenskabeligt Tidsskrift som følgende artikler:

»Jugoslaviens aktuelle erhvervsproblemer«,

H. T., 17. årg. hefte 97—98 og

»Jugoslavien som forsyningsmarked«,

H. T., 17. årg. hefte 99—100.

Hele afhandlingen agtes udgivet som bog i Handelshøjskolens skrift-række »Eksportinstituttets skrifter«.

2. *Råvarenes markedsøkonomi.* De konjunkturelle og strukturelle ændringer, der har præget råvaremarkederne i efterkrigstiden, har gjort det påkrævet at følge udviklingen, bl. a. for at kunne nyttiggøre iagttagelserne i undervisningen.

3. *Eksporthandelens organisation.* Af sidstnævnte grund har man måttet tage de nye foreteelser i eksporthandelens organisation op til undersøgelse, bl. a. virkningerne af landbrugshandelens decentralisering, tendenserne til standardisering af maskineksporten, »teknisk bistand«s eksportfremmende betydning, genoptagelse af den tyske og japanske industrieksport og dens metoder.

II. *Laboratorievirksomhed.*

1. *Vejledning af de studerende.* Dette arbejde lægger overordentlig stort beslag på forstanderen, dels på grund af det betydelige antal udenrigshandelsstuderende, og dels fordi man på Handelshøjskolen i tidens løb har indset, at en grundig vejledning med hensyn til benyttelsen af litteraturen og arbejdet i marken er et værdifuldt supplement til de kollektive undervisningsformer.

Det samme synspunkt anlægger man også over for H.A.-studerende, der i endnu højere grad end de mere modne aftenstuderende ikke kan undvære denne vejledning.

Læsekredsene, som omtales nedenfor, har også i stor udstrækning ved udarbejdelse af deres øvelsesopgaver måttet ty til Instituttets vejledning.

2. *Læsekredse.* For disses formål og arbejdsmetoder er der gjort rede i forrige årsberetning.

Følgende emner er i form af »team-work« i år blevet behandlet af læsekredsene:

De organiserede råstofmarkeder og deres betydning for nutidens europæiske importhandel.

Deponeringsordningerne i dansk importpraksis.

Den europæiske industrieksport under dobbeltprissystemet.
 Mulighederne for stabilisering af uldmarkedet.
 Den internationale hvedeaftale med og uden sydamerikansk deltagelse.
 Dollarpræmieimporten.
 I.M.C.'s betydning for den europæiske industrieksport.
 Er der brug for en fornyet gummiaftale?
 Konservesindustriernes forsyningsproblemer.

3. *Virksomhedsbesøg og anden kontakt med det praktiske erhvervsliv.*
 Der blev i årets løb arrangeret studiebesøg i følgende virksomheder og institutioner:

I/S Valdemar Henriksen, Søborg.
 Skånes Handelskammare, Malmö.
 Industri- och Frihamn i Malmö.

Formålet med disse besøg er at supplere den teoretiske undervisning med iagttagelser og indtryk fra det praktiske liv samt gennem drøftelser med erhvervspraktikere at give de studerende lejlighed til at øve sig i samtale med økonomiske og kommercielle problemer.

Hos I/S Valdemar Henriksen, der har en betydelig produktion og eksport af farverimaskiner til tekstilindustrien, var der så meget at se og lære, at vi måtte bruge to lørdag-eftermiddage til dette besøg. Efter at ingeniør Axel Petersen havde vist os rundt på fabriken, gjorde han udførligt rede for den tekniske markedstilpasning, dispositionerne vedr. råvareindkøb og materiellagring samt for samvirket mellem komplementære produktionsvirksomheder. Den eksportmæssige side af virksomheden var imidlertid af overvejende interesse for os. Eksportchef Knud Jespersen gav os en meget indgående fremstilling af eksportens organisation, de forskellige aftagermarkeder og deres struktur samt af de aktuelle afsætningsvilkår og betalingsformer herunder den støtte, Statens eksportkredit yder. Adskillige af de fremdragne problemer blev derpå i diskussionsform uddybet, hvilket i væsentlig grad bidrog til det rige faglige udbytte, vi fik af dette besøg.

Den heldagsekskursion, der blev foretaget til Malmö, var ligeledes rig på faglig belæring. Direktøren for Skånes Handelskammare, Gösta Jacobsson, gav os indledningsvis en orientering om Malmö som handelsby og dens betydning for svensk eksport. Derpå besøgte vi under ledelse af havnedirektør Kronblad og havnekaptajn Winberg industri- og frihavnen og drøftede i forbindelse hermed shipping-, oplags- og transitproblemer. Til sidst fik vi af turens arrangør, vor generalkonsul i Malmö, direktør Herbert Dieden, under filmledsagelse et glimt af verdenshandelens veje navnlig med henblik på hans firmas handelsinteresser i Østen.

Besøget hos generalkonsul Dieden virkede så inciterende på os, at

vi ytrede ønsket om en fortsættelse af samværet med denne erfarne internationale købmand. Dette ønske imødekom generalkonsulen beredvilligt, idet han tilbød Eksportinstituttet at holde et foredrag om et aktuelt eksportemne. I sit foredrag skildrede generalkonsul Dieden verdenshandelens genvordigheder især for skandinavisk eksport og gjorde rede for markederne i Afrika og i det fjerne Østen, anskueliggjort ved forholdene i fransk Kamerun og Japan. De behandlede problemer blev yderligere uddybet i den påfølgende diskussion, og herunder var navnlig nutidens faktori- og entrepothandel genstand for en længere meningsudveksling, hvor en del H.D.'ere samt enkelte studerende fra afgangsholdet ivrigt deltog.

På initiativ af 6. semesters ekskursionsudvalg holdt attaché Long i den amerikanske ambassade foredrag med efterfølgende diskussion om:

Possibilities for a Danish Export Push on the American Market from an American's Point of View.

Under ledelse af civilingeniør Carl Warming H.A., foretog de udenrigshandelsstuderende en rundtur i Københavns havn. Civilingeniør Warming gav os en klar orientering om havnens transporttekniske indretninger, dens voksende kapacitet samt tonnage og godsomsætning. I tilslutning hertil drøftede vi adskillige aktuelle problemer af kommerciel, organisatorisk og finansiel art, der knytter sig til Københavns havnetrafik.

De traditionelle »shipping«-besøg fandt i år sted på m/s »Coracero«, tilhørende Compañia Argentina de Navegación »Dodero«. Ligesom ved tidligere lejligheder gav prokurist Jens Kristiansen, fa. Lehmann jun., os en kort orientering om skibet som transportmiddel, og der blev lejlighed til at drøfte aktuelle shipping-problemer.

Afgangsholdets sidste studiebesøg gjaldt »Gubben«s konserverfabrik i Hundested. Fabrikens direktør, Chr. Herbst, redegjorde for råstofindkøbets problemer, for produktionens sæsonbetingede tilrettelæggelse og for færdigvarernes handelsvej i alle dens faser og gennem dens mangfoldige skær. I tilslutning hertil blev aktuelle problemer vedrørende fiskekonserverindustrien drøftet.

4. *Studierejser.* Under den andetsteds i årsberetningen omtalte studierejse til Irland blev følgende emner undersøgt af de studerende:

Eires kvægekseport og dens aftagermarkeder.

Eire som aftagermarked for enklere produktionsmidler.

Markedsbetingelser og afsætningsmuligheder for Eires kødkonserverindustri.

Et irsk storbryggeris eksport og dennes organisation.

Eires produktion af gavn og kortevarer samt denne produktions eksportvilkår.

Afsætningsmuligheder for markfrø på det irske marked.

Eire som aftagermarked for landbrugsredskaber.
 Eire som aftagerland for enklere produktionsmidler.
 Eire som aftagermarked for køleanlæg og kølemaskiner.
 El-forsyningen i Eire og markedet for elektrisk materiel.
 Eire som aftagermarked for dansk macipan.

— — —
 Finansieringen af den irske im- og eksport.
 Muligheder for fælles skandinavisk samarbejde på det irske marked.

— — —
 En indledende undersøgelse af markedsbetingelserne i Nordirland.

5. *Dimittenderne og Instituttet.* H.D.'erne benyttede sig også i år flittigt af Instituttets samlinger og af dets aktuelle oplysningsmateriale, herunder især vort tidsskriftindeks, og tyede til vor bistand ved tilrettelæggelse af markedsundersøgelser ligesom ved løsning af diverse eksportproblemer.

Kontakten både med vore hjemmевærende og i udlandet virkende dimittender har været til gensidig nytte.

6. *Udlån og besøg.* I det forløbne år har udlånenes antal beløbet sig til 7204 imod 5585 i 1951/52. Besøgenes antal udgjorde sidste år 3620 imod 3634 i det foregående år.

III. *Emneregistrering.*

Instituttets tidsskriftindeks bliver stadig stærkt benyttet af vore studerende og som nævnt også af vore dimittender.

I årets løb optog vi indicering af Financier Times, hvilket har vist sig at afhjælpe et længe følt savn.

Emneregistreringen omfatter nu følgende dagblade og tidsskrifter:

Aussenhandelsdienst,
 Chamber of Commerce Journal,
 Economist,
 Export,
 Financial Times,
 Foreign Commerce Weekly,
 Foreign Trade,
 Neue Zürcher Zeitung,
 Norges Utenrikshandel,
 Review of Industry,
 Wirtschaftliche Mitteilungen.

Antallet af skrevne kartotek kort andrager for det forløbne år ca. 6.500. Vor kartotekbestand omfattende årene fra og med 1950 udgør ca. 20.000 kort. Kortene over den foregående tid er arkiveret, men er stadig tilgængelige.

IV. Instituttets arbejde udadtil.

Den voksende undersøgelses- og laboratorievirksomhed levner Institutet grumme lidt tid til arbejde udadtil.

Vi har også af samme grund indskrænket vor vejledning af udenforstående erhvervsfolk til det mindst mulige. Som gentagne gange fremhævet kan der kun være tale om mere teoretisk betonedede spørgsmål, idet vi principielt henviser alle henvendelser af praktisk karakter til de pågældende offentlige institutioner eller erhvervsorganisationer.

V. Instituttets samlinger.

I det forløbne år er Instituttets samlinger blevet forøget med en del nye udenlandske publikationer. Opgavesamlingen er vokset med 178 studiekredsarbejder. Bestanden fra og med 1940 udgør 1649 opgaver.

Sproglaboratoriet.

Sproglaboratoriet har fortsat sit arbejde med indsamling og ordning af ordbogsmateriale og grammatiske optegnelser samt med forberedelse, udarbejdelse og mangfoldiggørelse af undervisningsmateriale.

Håndbogsamlingen er blevet forøget med mange nye tekniske ordbøger på alle studiesprogene.

I regnskabsårets løb er redaktionen af to skrifter blevet afsluttet, nemlig 1) Poul Høybye: Levende ord fra døde sprog (udkommet i september 1953), og 2) Andreas Blinkenberg og Poul Høybye: Dansk-fransk suppleringsordbog (udkommet i oktober 1953). Den sidstnævnte bog er udarbejdet på basis af laboratoriets franske samling og en lignende samling ved det romanske institut ved Århus Universitet.

Der er foretaget et forberedende indsamlingsarbejde med henblik på en dansk-italiensk ordbog og (i samarbejde med det iberamerikanske institut) et dermed parallelt arbejde med henblik på en dansk-spansk ordbog.

Laboratoriet ledes af docent, dr. phil. Poul Høybye, som tillige forestår de franske og italienske samlinger, medens de engelske forestås af lektor, cand. mag. Børge Maaløe og de tyske af lektor, cand. mag. Verner Larsen.

Som fast assistent fungerer stud. mag. Karen Schibsbye.

Regnskabslaboratoriet

Regnskabslaboratoriet har i årets løb fortsat sit arbejde inden for de områder, der er tilknyttet fagene regnskabsvæsen og revision.

Regnskabslaboratoriets leder har i årets løb sammen med økonomichef Harald Bernström publiceret den tidligere omtalte bearbejdede udgave af »Håndbog i regnskabsvæsen« under titlen: »Handbok i redovisning«. Den udkom i Sverige i foråret 1953.

På grundlag af de i foregående år foretagne forarbejder har docent Palle Hansen i årets løb skrevet en afhandling om »Det regnskabsmæssige overskudsbegreb — en analyse og vurdering på baggrund af den økonomiske indkomst- og kapitalteori«.

Regnskabslaboratoriets medarbejder Egon Andersen H.A. og H.D. har i årets løb holdt foredrag i »Regnskabsteoretisk Studiekulub« i Århus.

I slutningen af året har Egon Andersen søgt og fået stillingen som industrikonsulent inden for Handelsministeriets produktivitetsudvalg. Egon Andersen fratræder sin stilling på Regnskabslaboratoriet pr. 1/10 1953.

Regnskabslaboratoriets anden medarbejder, Flemming Jensen H.A., har haft orlov for i eet år at drive studier ved Stanford University Californien, og tiltrådte påny sin stilling på laboratoriet pr. 1/8 1953. Flemming Jensen har under sit USA-ophold især koncentreret sig om emnerne: cost accounting, executive control og production management.

Sammen med lektor Bjarke Fog har docent Palle Hansen ledet undersøgelsen af butikshandelens økonomi for året 1952 efter opfordring af »De danske Handelsforeningers Fællesorganisation«; herom henvises til særskilt beretning for »Detailhandelens regnskabsundersøgelse«.

Regnskabslaboratoriet har fortsat sit arbejde med indkaldelse, katalogisering og arkivering af offentliggjorte årsregnskaber. Samlingen omfatter nu: 7.168 regnskaber fra ialt 806 virksomheder, der fordeles på følgende virksomheder:

168 handels- og industrivirksomheder	med 2.250 regnskaber	
47 dampskibsselskaber	» 529	—
226 banker og sparekasser	» 2.402	—
58 forsikringselskaber	» 496	—
29 kredit- og hypotekforeninger	» 418	—
79 udenl. industri- og handelsvirksomheder ..	» 290	—
184 udenl. banker	» 722	—
8 andelsselskaber	» 37	—
5 velgørehedsinstitutioner	» 9	—
2 andre selskaber	» 15	—

Laboratoriets opgavesamling er forøget med opgaver givet ved diplomprøven og afgangsprøven fra det almene erhvervsøkonomiske studium og prøven for statsautoriserede revisorer.

I det forløbne år har Regnskabslaboratoriet været ledet af docent Palle Hansen. Som medarbejder har virket assistent Egon Andersen H.A. & H.D.

Instituttet for salgsorganisation og reklame.

I. Den almindelige virksomhed.

I overensstemmelse med instituttets statutter har det også i det forløbne år koncentreret sin virksomhed om 1) at virke som organ for forsknings-

og publikationsvirksomhed inden for det afsætningsøkonomiske område, 2) at arbejde som en servicecentral for de studerende ved Handelshøjskolen, specielt med henblik på studiekredsarbejdet, 3) i et vist omfang at virke som fordelingscentral for oplysninger til det praktiske erhvervsliv og 4) at være formidlingsorgan for det arbejde, som udføres ved tilsvarende udenlandske institutter og institutioner.

II. Forsknings- og publikationsvirksomheden.

1. Større afsluttede afhandlinger.

I løbet af året er de i sidste beretning omtalte arbejder, der drejede sig om henholdsvis en efterspørgselsanalyse for cigaretter og en undersøgelse af udgifterne til vinduesreklame her i landet blevet offentliggjort. Under titlerne »Cigaretforbruget 1920—50. — En analyse af den efterspørgsel, som har bestemt udviklingen og et forsøg på en prognose for den nærmeste fremtid« og »Detailhandelens vinduesreklame — Et analytisk forsøg på at bestemme de absolutte og relative omkostninger til vinduesreklamen i Danmark« er de blevet udsendt som henholdsvis nr. 10 og 11 i instituttets skriftrække.

Efterspørgselsanalysen for cigaretter vakte så stor opmærksomhed og interesse for den slags analyser i det praktiske erhvervsliv, at instituttet fra større virksomheder og organisationer har modtaget en række henvendelser om at fortsætte arbejdet med tilsvarende analyser for andre nærmere specificerede varer. Da det således ser ud til, at denne del af instituttets arbejde ved siden af den rent teoretiske og alment erhvervsbeskrivende interesse, der er knyttet til det, også har betydelig praktisk værdi for erhvervslivet, er det blevet fortsat i meget udvidet omfang. En væsentlig del af instituttets arbejdskraft er i det forløbne år sat ind på løsningen af efterspørgselsanalytiske arbejder med det resultat, at fire nye analyser nu foreligger afsluttede. Det drejer sig om følgende afhandlinger:

- 1) *Undersøgelse af omsætningen af pelsvarer på det danske marked i årene 1931—51 og salgsmulighederne i den kommende tid.* (Arbejdet er udført på foranledning af »Foreningen af danske Fabrikanter og Grossister i Pelsvarebranchen«).
- 2) *Efterspørgselen efter radioer i Danmark — analyse af forbrugsudviklingen på og strukturtræk i det danske radiomarked.* (Gennemført i forbindelse med Philips A/S).
- 3) *Øl og sodavand på det danske marked — analyse af forbrugsudviklingen for og efterspørgselen efter bryggeriprodukter i årene 1920—51.* (Gennemført i forbindelse med Tuborgs Bryggerier).
- 4) *Det danske annoncemarked — analyse af annonceringsudviklingen i de store københavnske morgenblade og af de faktorer, der har bestemt annoncemængden i årene 1929—53.* (Gennemført i forbindelse med dagbladet Politiken).

De pågældende analyseområder er valgt, fordi undersøgelserne søger forbrugsudviklingen og efterspørgselsfaktorerne for væsensforskellige varer og tjenesteydelser klarlagt. Er der skabt eksempler på de vigtigste felter, skulle det være muligt for andre rent praktisk at benytte efterspørgselsanalyse-teknikken i erhvervslivet.

Ved siden af udarbejdelsen af de fire efterspørgselsanalyser har instituttet på foranledning af »Dansk Bogtjeneste« bearbejdet de svar, der kom ind på spørgeskemaer, som forlæggerforeningen havde udsendt sammen med julekataloget 1952. Det drejede sig om behandlingen af 5.000 udfyldte skemaer hver med 20 spørgsmål. Formålet var at give en statistisk og saglig udredelse af en række problemer i forbindelse med julekatalogets bedst mulige tilrettelæggelse og betydning for bogsalget. Arbejdet er udført under titlen:

Besvarelser i de indkomne spørgeskemaer fra julekataloget »Årets bøger 1952«.

Endelig har instituttet tilrettelagt sammenarbejdningen og udgivelsen af de to halvdele af de to afhandlinger, som tilkendtes *accessit* for Handelshøjskolens prisopgave 1952. Arbejdet foreligger i korrektur og bliver offentliggjort som nr. 12 i instituttets skriferække. Titlen er:

Det danske reklamesprog af Jørgen Arup Hansen og Bente Gaunt.

2. Mindre undersøgelser.

Forskellige mindre undersøgelser, som er udarbejdet på instituttet eller i tilknytning hertil, er ligesom de foregående år offentliggjort i tidsskriftet »Det danske Marked«, der fungerer som instituttets organ. Af disse afhandlinger kan nævnes: »Analyse af efterspørgselen efter flæsk på grundlag af de simultane ligningers princip«, »En analyse af efterspørgselen i U.S.A. efter landbrugsprodukter med særligt henblik på mejeriprodukter«, »To undersøgelser om hyrevognstrafik«, »Nyere undersøgelser over reklameforbruget i forskellige lande«, »Konjunkturudviklingen i udlandet i året 1952«, »Konjunkturudviklingen i Danmark i året 1952«, »Lidt om organisationsformer for tegning af forsikring i U.S.A.«, »Udviklingen i den storkøbenhavnske detailhandel 1925—1952«, »Det danske kuglepennemarked«, »Cigaretforbruget og cigaretskatten«, »Erhvervsretten i 1951«, »Kenya — et marked i fare?«, »Nogle principper og problemer i forbindelse med kontrollen med salgsmulighedernes udnyttelse«, »Hvad bestemmer reklamens effektivitet, og hvordan kontrolleres den«, »Skalaundersøgelers teknik og gennemførelse«, »Planlægning af en trafikrute«, »Den knækkede afsætningskurve«, »Kan en virksomhed finde sin omkostningskurve«, »Er priselasticitetens betydning overvurderet« og kvartalsopstilling af samt kommentarer til et dansk annonceindex.

3. Igangværende arbejder.

Arbejdet med den ifjor påbegyndte nye lærebog om de afsætningsøkonomiske psykologiske problemer, således at konsumenternes forbrugs- og købevaner bliver udgangspunktet, er blevet fortsat. Magister *Asger Langkjær* og cand. polit. *Karen Gredal*, som arbejder med bogen, står umiddelbart foran afslutningen, således at den forventes udsendt omkring nytår.

Salgschef *Børge G. Christensen* har ligeledes arbejdet videre med en lærebog i salgskontrol, der skal benyttes under H.D.-studiet i Salg og Reklame.

Efter aftale med *Dansk Reklame-Forbund* er instituttet gået ind for at få skabt en bibliografi over de jubilæumsskrifter, der er udsendt her i landet. Det drejer sig altså i første række om den publikationsvirksomhed, erhvervsforetagender, institutioner og organisationer har gennemført. Arbejdet sattes i gang i februar, da *Berlingske Bogtrykkeri* gav tilsagn om at foretage trykningen og stille et beløb til rådighed for udarbejdelsen af bibliografien. Dette arbejde er nu fuldført, idet samtlige Det kgl. Biblioteks oversigter over udgivne bøger er gennemgået og jubilæumsskrifterne trukket ud. Det viser sig, at der hidtil i Danmark er udsendt godt 5.000 sådanne publikationer. For tiden bearbejdes materialet, således at den egentlige bibliografi vil blive suppleret med en behandling af de udsendte jubilæumsskrifter både med henblik på brancher, der har foretaget udsendelsen, og bøgernes art. Bogen forventes at kunne afsluttes til 1. januar 1954.

Som omtalt i tidligere beretninger har instituttet lige siden 1949 hvert år ladet udarbejde analyser af pladsudnyttelsen i forskellige københavnske gader. Der foreligger nu ca. 20 sådanne analyser, der også historisk gør rede for den udvikling, der er foregået med henblik på gadeejendommens anvendelse — først og fremmest i erhvervsmæssig øjemed — siden år 1900. Det foreliggende materiale skønnes nu så repræsentativt, at man på baggrund af det kan belyse den almene udvikling i København. Da vi i sommer fik bevilget et beløb af de forskningsmidler, der er stillet til Handels-højskolens rådighed til en samlet behandling af de gennemførte gadeanalyser, er dette arbejde nu sat igang. Detailsammenstillingen af materialet regner vi med kan afsluttes til nytår, hvorefter den endelige udformning af manuskriptet skulle kunne færdiggøres i løbet af foråret. Det sidste vil blive udført af assistent, cand. polit. *Arne Rasmussen* og professor *Max Kjær Hansen*.

Dansk Reklame-Forbund har gennem de sidste år stadig fremsat ønsket om som et resultat af den danske afsætningsøkonomiske forskning at få udarbejdet en principiel afhandling om såvel det teoretiske som praktiske grundlag for oprettelsen af salgsdistrikter i Danmark. På grund af løsnin-gen af andre opgaver har vi tidligere måttet udskyde sagen. Men instituttet har nu taget den op. I foråret gik docent *Ejler Alkjær* i gang med arbejdet, som vi håber kan afsluttes i løbet af det næste år.

III. Servicearbejdet.

Samlingerne af praktisk materiale og à jourføring af kartotekerne, der anvendes både som studiemateriale for de studerende og som informationsgrundlag for erhvervsfolk, er videreført på sædvanlig måde.

Til støtte for udnyttelsen af det materiale, som kan findes i samlingerne og kartotekerne, har instituttet udført en ret omfattende virksomhed i retning af litteraturvejledning både med henblik på de studerendes almene læsning og på litteratur til studiekredsbesvarelser.

Samarbejdet udadtil er blevet fortsat og udvidet, således at instituttet nu står i regelmæssig forbindelse med en række førende institutter og institutioner først og fremmest i Norden, men også i det øvrige Europa og U.S.A., som arbejder inden for den afsætningsøkonomiske forskning og formidling.

IV. Instituttets organisation.

Professor *Max Kjær Hansen* har som hidtil været instituttets leder, og cand. polit. *Arne Rasmussen* dets faste assistent. I stedet for cand. polit. *Helge Bov*, der indtil november ifjor virkede som halvdags-forsknings-assistent, har instituttet i den resterende del af perioden benyttet sig af løst assistenthjælp. Som sådan har stud. polit. *Erling Jørgensen* i første række virket. Docent *Ejler Alkjær*, lektor, cand. oecon. *Torben Agersnap* og salgschef *Børge G. Christensen* H.A. og H.D. har benyttet instituttet som arbejdsplads og har deltaget i løsningen af forskellige af dets opgaver. Endvidere har mag. art. *Ulf Kjær Hansen* skrevet den omtalte rapport om boghandelens julekatalog og udarbejdet bibliografien over jubilæumsskrifterne, medens cand. polit. *Karen Gredal* arbejder med den foreløbige sammenstilling af det materiale, der foreligger i gadeanalyserne.

Som instituttets sekretær har fru *Ingrid Knudsen* varetaget det praktiske arbejde i forbindelse med den udførte virksomhed.

Det iber o - amerikanske Institut.

Interessen for spansk er stadig stigende. Tilgangen af spanskstuderende, der for 1952/53 viste en stigning på 18% (fra 166 til 196) i sammenligning med det forrige år, er i år steget yderligere med 12,5% til 224 studerende, fordelt på 17 klasser og 7 lærere. — For portugisisk var der en tilbagegang fra 11 til 7, fordelt på 2 eksamensklasser og 1 lærer.

Ordbogskartoteket er i årets løb forøget med ca. 5.000 kort og omfatter nu ca. 30.000 kort. Desuden har assistenten i tilslutning til sit almindelige arbejde været beskæftiget med forsøgsvis at »vende« en del af dr. Carl Bratlis store spansk-danske ordbog, for at fremskaffe et beregningsgrundlag over for sådanne myndigheder o a., der til sin tid kunne tænkes at ville imødekomme et forslag om at finansiere udgivelsen af en stor dansk-spansk ordbog af samme format som ovennævnte værk, og som fra et

dansk synspunkt er endnu mere påkrævet end det fra dr. Bratlis hånd foreliggende.

Udlånet, bortset fra blade o. l. fra biblioteket, der endnu ganske overvejende er begrænset til skolens studerende, begyndte beskedent

	i 1949/50 med	93
for gradvist at vokse som følger:	- 1950/51	» 171
	- 1951/52	» 244
	- 1952/53	» 350

Tilgangen til biblioteket beløb sig i årets løb til 548 numre, således at bestanden pr. 1/9 1953 var 3.029. Forøgelsen skyldtes hovedsagelig den ved dr. Carl Bratlis medvirkning skete overførsel fra Universitetets bibliotek af 365 bind, der tidligere udgjorde den dansk-spanske forenings bogsamling. Disse bøger er i modsætning til den øvrige bestand næsten alle solidt indbundne, hvilket yderligere forhøjer gavens værdi. —

Med søsterinstitutterne i Göteborg og Stockholm er i årets løb udvekslet lister over de respektive samlings tilgange, bl.a. med henblik på bytning af dubletter og for at kunne betjene personer, der fremsætter ønsker om lån, der ikke kan tilfredsstilles på stedet, men som hos et andet af institutterne kunne få sine ønsker opfyldt igennem det lokale instituts medvirkning.

Følgende foredrag afholdtes i årets løb:

29/10-19/11-52: »*Cervantes og hans tidsalder*« (4 foredrag) af dr. phil. H. Brøndsted,

9/3 -13/3 -53: afholdtes en »Colombiansk uge«, omfattende følgende foredrag:

»*En colombianer præsenterer sit land*«, ved legationssekretær, dr. Julio Roncallo Acosta,

»*Colombia, en erhvervsgeografisk orientering*« ved docent, dr. phil. Aage Aagesen, og

»*Colombia set gennem danske briller*«, ved forfatteren Tage Nissen.

8/4-6/5-53: fortsatte dr. phil. H. Brøndsted med en række på 5 foredrag over emnet: »*Spanske mystikere*«.

Forbindelsen med de spansk- og portugisisktalende landes stedlige diplomatiske og konsulære repræsentanter vedligeholdtes, og forberedelser er herunder indledet til afholdelse af en venezolansk og en uruguayisk uge, forhåbentlig i løbet af 1953/54. Ved årsafslutningen overrakte Venezuelas konsul, dr. Carlos Figueredo, årets spanske translator en smuk præmie som anerkendelse for det opnåede resultat.

Løvrigt kan nævnes, at man fra civilingeniør Carlos Guibert, lederen af den gruppe argentinske ingeniører, der ved Instituttets formidling besøgte Danmark i sommeren 1952, og som på egne og forgængeres vegne over-

rakte en boggave bestående af 85 udsøgte værker, senere modtog en anmodning om fremskaffelse af aktuelle bøger og publikationer om Danmark med henblik på publiceringen af en række artikler om Danmark i argentinske tidsskrifter. Anmodningen kunne imødekommes ved Det danske Selskabs og udenrigsministeriets medvirkning.

Ligeledes har man fra forlaget »Poseidon«, Bs. Aires, modtaget anmodning om at blive bragt i forbindelse med ledende skandinaviske forlag og litterære konsulenter med henblik på overdragelse af rettigheder for publicering af aktuelle, repræsentative værker.

Adskillige danske har i årets løb henvendt sig til Institutet om oplysninger og udvalg af bøger om latinamerikanske lande, de havde til hensigt at besøge, og på den anden side har man medvirket ved tilrettelæggelsen af et nyt hold argentinske ingeniørers ophold i Danmark, idet man hertil opnåede Industrirådets og Landbrugsrådets assistance.

R u s f e s t e n .

Rusfesten afholdtes den 1. november. Årets rustale blev holdt af handelsminister Aage Rytter. En repræsentant for russerne, Jens Agersnap, takkede for modtagelsen på skolen.

Å r s f e s t e n .

Undervisningsåret sluttede den 22. juni 1953 med en årsfest, hvor foreningens formand, direktør Paul Tillge, og professor Christen Møller talte. Docent Ejler Alkjær holdt en forelæsning over »Problemer og perspektiver i den moderne afstands- og beliggenhedsteori« (se side 7).

H. A. S a m m e n s l u t n i n g e n

har i det forløbne år arrangeret følgende foredrag:

Cand. polit. Arne Rasmussen: Moderne analyseproblemer og erhvervsvirksomheden.

Redaktør, cand. polit. Finn Breitenstein: Olieindustriens fremtid. Forevisning af 3 film.

Civilingeniør Werner Rasmussen: Kan handelens effektivitet forøges?

Der har været afholdt en propagandaaften med de studerende, ved hvilken lejlighed direktør A. Nyvang talte, og der har været gennemført 2 sideløbende talerkursus under ledelse af forstander Lars Pedersen.

Endvidere har medlemmerne haft adgang til de af Fællesrådet arrangerede møder samt Erhvervenes Oplysningsråds foredrag: Om den økonomiske friheten och dess försvar af bankchef Gustaf Söderlund.

H.A. Sammenslutningen har ved formanden og næstformanden været repræsenteret ved Nordiska Civilekonom Förbundets styrelses- og udvalgmøder, der i vinterens løb som hovedpunkt har beskæftiget sig med tilrettelæggelsen af III Nordiska Civilekonom Kongres i Göteborg i august 1953.

Ca. 800 medlemmer fra Danmark, Norge, Finland og Sverige deltog i kongressen, som holdtes under mottoet: »Hårdera tider — hårdera tag«. Et referat af denne kongres vil blive bragt i næste årsberetning.

H.A. Sammenslutningen har fået overdraget at give indstilling til Handelshøjskolen om ansøgere til legatportioner af det af direktør Thure Mårtensson, Gislaved, i 1952 til Handelshøjskolen skænkede beløb.

Handelsvidenskabelig Studiekulub

har i årets løb afholdt følgende foredrag:

Dr. oecon. Vagn Madsen: Hvilke krav stilles der af den tekniske rationalisering til regnskabet?

Sekretær, cand. polit. Harald Cock-Clausen: Checkforfalskning.

Kontorchef, lektor, cand. jur. C. Helkett: Aktuelle skatteproblemer.

Lektor, cand. merc. Ottomar Loff: Om Varebørser.

Handelsvidenskabelig Studiekulubs medlemsantal androg ved årets slutning 1207 medlemmer.

Af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift er udsendt de to sidste hefter af årgang 16, hefterne nr. 93/94 og 95/96 samt første hefte af årgang 17, hefte nr. 97/98.

Forsikringsklubben

har i årets løb afholdt følgende møder:

Direktør H. Durling, Stockholm: Indhøstede erfaringer på undervisningsvirksomhedens område. (Fællesmøde med Forsikringsforeningen).

Cand. polit. Finn Breitenstein: Flydende guld — alt om olie.

Overingeniør Sv. Thorning Christensen: Bybaner og byplaner.

Direktør P. Kolbing-Nielsen H.D.: Aktuelle grundejerforsikringsproblemer.

Direktør Louis E. Grandjean: Erhvervsliv og mentalhygiejne.

Civilingeniør, dr. techn. B. Lunn: Pb — 20721 — alt om bly.

Afdelingschef Sv. Monefeldt: Yder det danske forsikringsvæsen den rigtige driftstabsdækning.

Derudover har der været afholdt forelæsningsrækker, henholdsvis, talerkursus II ved forstander Lars Pedersen, samt T.I.A. kursus.

Endelig har klubben foruden skovtur til Sverige, den 16/8-52 og vinterfest den 14/3-53 på Skovriderkroen, haft følgende institutionsbesøg: oktober 1952 hos Jensen & Møller, A/S, den 12/2-53 Kastrup Glasværk og den 10/3-53 Teknologisk Institut.

Bankklubben

har afholdt følgende foredrag i årets løb:

Kontorchef, cand. polit. Svend Andersen: E.P.U. — I.M.F. — A.B.C.

Direktør, cand. polit. Kristian Møller: Reklamefilm fra svenske banker og sparekasser.

Underdirektør V. Ernst: Danske Banker og Hulkort.

Samtidig har Bankklubben fået forevist: Aktieselskabet Københavns Handelsbank, Hovedsædet.

Ved årets udgang havde Klubben 130 medlemmer.

R e k l a m e k l u b b e n s

medlemstal er siden sidste års generalforsamling forøget med det nye hold på 16 mand, og klubben tæller nu ialt 234 medlemmer.

I sæsonens løb har der foruden den ordinære generalforsamling været afholdt følgende møder og arrangementer:

Optagelsesfest for 1952' H.D.'ere på Søpavillonen.

I fortsættelse af generalforsamlingen fortalte docent Ejler Alkjær om oplevelser fra sine sidste rejser (med filmsforevisning).

Kontorchef Werner Rasmussen og sekretær Claus Riis fra Produktivitetsudvalget talte om udvalgets opgaver og funktioner (med filmsforevisning).

Arkitekt Poul Henningsen: Svigter pressen sin kulturelle opgave? Arrangeret af De Erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesråd.

Turistchef Mogens Lichtenberg: Er turistpropagandaen gået over gevind? Arrangeret af Handelsvidenskabelig Reklameklub i samarbejde med De Erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesråd.

Julemøde hos Oscar Davidsen med andespil.

Direktør, cand. merc. Hans C. Christiansen: Handelens Organisationer.

Direktør Eric Weilskov: En dagbladsdirektørs gode og dårlige ideer.

Professor Max Kjær Hansen: Problemer, jeg synes er aktuelle.

Prokurist Allan Hansen H.A.: Hvordan skaber man et stormagasin?

Optagelsesfest for 1953' H.D.'ere hos Nimb.

Den nye medlemsfortegnelse er under udarbejdelse.

Klubben har til medlemmerne udsendt »Nyt fra Handelsvidenskabelig Reklameklub«.

H a n d e l s k l u b b e n

har afholdt følgende møder og arrangementer:

Forstanderen for Danmarks Arbejdsleder Institut, magister E. Wolf indledte møderækken med et foredrag over emnet: Dagliglivets psykologiske problemer i virksomheden.

Diskussionsaften i samarbejde med Fællesrådet med arkitekt Poul Henningsen som indleder over spørgsmålet: Svigter pressen sin kulturelle opgave.

Turistchef Mogens Lichtenberg indledte en diskussionsaften arrangeret i samarbejde med Fællesrådet: Er turistpropagandaen gået over gevind?

Cand. oecon. T. W. Rasmussen fra Nordisk Rationalisering A/S gav os en redegørelse over de nye synspunkter indenfor omkostningsfordelings-regnskabet: Contribution — distribution.

Dernæst havde vi besøg af kontorchef, cand. polit. Gert Poulsen fra Provins-handelskammeret, som talte om engroshandelens rationalisering.

Vort eget medlem, personalechef Mogens Groth Clausen, F. Bülow & Co., som på daværende tidspunkt netop var hjemkommet fra et studieophold i Amerika, talte om: Personaleledelse og træning.

Besøg hos S.A.S. i lufthavnen, hvor hangarer, værksteder og kontorer blev forevist og hulkortsystemet blev gennemgået.

Fabriksbesøg hos General Motors International, hvor hele samlevognssystemet og værkstederne blev forevist.

Der er i årets løb på sædvanlig måde udsendt nyhedsbreve til medlemmerne samt til en del interesserede udenfor foreningen. Ligeledes er udsendt en medlemsfortegnelse omfattende samtlige handelsklubbens ca. 330 medlemmer.

På generalforsamlingen valgtes følgende bestyrelse:

Formand: afdelingschef B. Steen-Johnsen.

Sekretærer: prokurist H. Eriksson og eksportchef Bent Nordentoft.

Kasserer: kontorchef H. Musaeus.

Årgangsrepræsentant for dimittenderne i 1952 blev Ib Westphael.

De erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesråd.

På rådets møde i august drøftede man igen tankerne om en sammenlutning af alle dimittendforeningerne ved Handelshøjskolen, og man vedtog at nedsætte 2 udvalg til at udarbejde forslag til vedtægter og budget for en sådan sammenslutning.

Dette arbejde varede til september måned 1953 og sluttede med vedtagelse af et forslag som med visse ændringer foranlediget af forhandlinger med skolens ledelse, nu er sendt til afgørelse i de respektive foreninger.

På grund af disse forhandlinger har der kun været afholdt et semester-møde den 20. november 1952, hvor arkitekt Poul Henningsen talte om »Sviger pressen sin kulturelle opgave«, og et fællesmøde den 4. december 1952 arrangeret af Reklameklubben, hvor turistchef Mogens Lichtenberg talte om »Er turistpropagandaen gået over gevind«.

De Studerendes Råd.

Valget til De studerendes Råd fandt sted i slutningen af oktober 1952. Der var opstillet 19 kandidater, hvoraf 16 blev valgt. Rådet blev for første gang sammenkaldt til møde tirsdag d. 8. november, hvor den afgående formand Christen Føns-Knudsen aflagde beretning for den forløbne periode. Derefter konstituerede rådet sig, og forretningsudvalget fik følgende sammensætning:

Formand: Helge Lei.

Næstform., form. for studieudvalget: E. Heine Jensen.

Regnskabsfører: Børge Andresen.

Sekretær: Jens Agersnap.

Form. for klubudvalget: Kirsten Asmussen.

Form. for praktikantudvalget: Erik Friis.

De vigtigste opgaver, som har beskæftiget rådet i den forløbne periode

har været dikteret af de retningslinier, som er angivet for de forskellige udvalg.

Klubudvalget har i den forløbne periode søgt at fremme kammeratskabet mellem de studerende ved forskellige arrangementer. Det har således arrangeret virksomhedsbesøg, skaffet billige koncert- og teaterbilletter, abonnementer på fagblade til nedsatte priser, samt dagblade, tidsskrifter og radio til »Minimum«. I april arrangerede udvalget forårsfesten med direktør Halfdan Hendriksen som festtaler. Til festen var endvidere indbudt repræsentanter fra de nordiske Handelshøjskoler. I februar arrangeredes en hvem-hvad-hvor konkurrence, hvori deltog et indbudt hold af professorer og lærere. Efter konkurrencen var der dans. Udvalgets sidste arrangement var »rådet står for skud« lørdag d. 10. oktober.

Studieudvalgets aktivitet har været støt voksende. Der er i løbet af perioden blevet duplikeret ca. 400 studiekredse og solgt ca. 2500 lærebøger. Endvidere har udvalget importeret forskellige udenlandske fagbøger samt udgivet et nyt kompendium i statistik.

Praktikantudvalget har i rådperioden skaffet 61 praktikantstillinger i danske virksomheder til udenlandske handelsstuderende, og har derved gennem A.I.E.S.E.C. gjort det muligt for et tilsvarende antal danske studerende at opnå lignende stillinger i udlandet. Den 5. A.I.E.S.E.C. kongres blev i år afholdt i Nürnberg i dagene fra d. 15. til den 23. marts. Der deltog ialt ca. 100 delegerede fra 14 forskellige lande. Her fra Danmark deltog 6, 3 her fra rådet, 2 fra studenterrådet ved Handelshøjskolen i Århus, samt en observatør fra Århus Universitet. Foruden selve den praktiske udveksling af stillinger blev der på kongressen bl.a. planlagt en study-tour for studerende ved de Skandinaviske Handelshøjskoler. Turen blev planmæssigt gennemført i sommer og strakte sig over 1 måned fra midten af juni til midten af juli og gik gennem Tyskland, Holland, Belgien og Frankrig. Der var ialt 30 deltagere, og prisen pr. deltager var 400 kr. alt inklusive.

Foruden i A.I.E.S.E.C. er rådet repræsenteret i De erhvervsøkonomiske foreningers fællesråd, Dansk Studiefond, Danske studerendes fællesråd samt Danmarks internationale studenterkomité og har herigennem kontakt med studerende ved Universitetet og andre lærestalter.

Under Handelshøjskolens beretning om volontørtjeneste findes nævnt de firmaer, der i den forløbne sommer gennem De studerendes råd har modtaget udenlandske praktikanter. De studerendes råd udtrykker herved sin tak til disse firmaer, som herigennem har gjort det muligt at skaffe lignende stillinger i udlandet til danske studerende. Endvidere udtrykker rådet sin tak til alle, der i den forløbne periode har været rådet behjælpeligt i dets arbejde.

DE ENKELTE STUDIER

Studerende.

Handelshøjskolen besøgte i 1952/53 af ialt 2876 studerende og deltagere mod 2858 i 1951/52, der fordeler sig som følger:

Dagstudierne	336	mod 375
Specialstudierne og H.A.-studiet om aftenen	1481	» 1392
Sprogstudierne	743	» 744
Forberedelsehold til Handelshøjskolen	316	» 347
	Ialt 2876	» 2858
	Ialt 2876	» 2858

I efterårssemestret 2750 mod 2803 sidste år.

I forårssemestret 2172 » 2286 » »

Antallet af studerende og deltagere under de forskellige studier var som følger:

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM, dagstudiet

Studerende.

Efterårssemestret	183
Forårssemestret	102

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM, aftenstudiet

Studerende.

Efterårssemestret	146
Forårssemestret	82

Deltagere.

Efterårssemestret	1
Forårssemestret	1

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

1. Del af Diplomprøven:

Studerende.

Efterårssemestret	560
Forårssemestret	480

Deltagere.

Efterårssemestret	25
Forårssemestret	15

2. Del af Diplomprøven:

Bankvæsen:

Studerende.	
Efterårssemestret	17
Forårssemestret	17
Deltagere.	
Efterårssemestret	0
Forårssemestret	2

Forsikring:

Studerende.	
Efterårssemestret	12
Forårssemestret	12
Deltagere.	
Efterårssemestret	3
Forårssemestret	3

Regnskabsvæsen:

Studerende.	
Efterårssemestret	247
Forårssemestret	170
Deltagere.	
Efterårssemestret	14
Forårssemestret	6

Revision:

Studerende.	
Efterårssemestret	91
Forårssemestret	77
Deltagere.	
Efterårssemestret	8
Forårssemestret	2

Salgsorganisation og Reklame:

Studerende.	
Efterårssemestret	81
Forårssemestret	77
Deltagere.	
Efterårssemestret	6
Forårssemestret	2

Udenrigshandel:

Studerende.	
Efterårssemestret	85
Forårssemestret	79

Deltagere.	
Efterårssemestret	2
Forårssemestret	1
HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN	
Studerende.	
Efterårssemestret	6
Forårssemestret	4
DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE	
Studerende.	
Efterårssemestret	153
Forårssemestret	143
DEN EENSPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE	
Studerende.	
Efterårssemestret	506
Forårssemestret	463
Deltagere.	
Efterårssemestret	3
Forårssemestret	1
FORBEREDELSE TIL TRANSLATØREKSAMEN	
Studerende.	
Efterårssemestret	93
Forårssemestret	84
Deltagere.	
Efterårssemestret	2
Forårssemestret	0
FORBEREDELSE TIL SPANSKPRØVEN	
Studerende.	
Efterårssemestret	98
Forårssemestret	69
PORTUGISISK	
Studerende.	
Efterårssemestret	6
Forårssemestret	6
UNDERVISNING AF HANDELSSKOLELÆRERE	
Deltagere.	
Efterårssemestret	23
Forårssemestret	1
FORBEREDELSESHOLD TIL HANDELSHØJSKOLEN	
Deltagere.	
Efterårssemestret	320
Forårssemestret	219

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM

Dagstudiet.

I efterårssemestret 1952 blev der optaget 45 nye studerende.

Til afgangsprøven fra det almene erhvervsøkonomiske studium, der afholdtes i marts/april 1953, indstillede sig 71 studerende, hvoraf 51 bestod eksamen. (Heraf bestod 1 ved sygeeksamen i oktober 1953).

Til prøverne i sprog, der afholdtes ved udgangen af 4. semester, indstillede sig 39 danske og 3 norske studerende til engelsk, hvoraf 33 som andet sprog havde valgt tysk, 6 spansk og 3 fransk, og endelig indstillede 1, der havde valgt tysk som andet sprog, sig i fransk. Af 4 norske studerende, som i 1952 havde indstillet sig til engelsk, indstillede 2 sig i 4. semester til tysk, 1 til fransk og 1 til spansk.

10 norske studerende på 2. semester indstillede sig til engelsk og 9 af disse tillige i tysk.

Til den i studieplanen fastsatte 2 måneders volontørtjeneste for de studerende, der ikke inden deres optagelse på Handelshøjskolen har været i praksis, samt til praktikantjeneste for udlændinge har efterfølgende firmaer taget imod studerende i sommerferien:

A/S M. Aarsleff & Co., Skodsborg.
 Fa. Erik Andersen.
 A/S Atlas Maskinfabrik.
 Telefon Fabrik Automatic, A/S.
 Berlingske Tidende.
 Bie & Berntsen.
 F. E. Bording A/S.
 Carlsberg Bryggerierne.
 A/S Dansk Cement Central.
 A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab.
 Dansk Industri Syndikat, Compagnie Madsen, A/S.
 Den Danske Landmandsbank.
 A/S De Danske Spritfabrikker.
 Det Danske Staalvalseværk A/S, Frederiksværk.
 Det Danske Trælastkompagni A/S.
 Fyens Sækkekompagni A/S, Københavnsafdelingen.
 R. Færch A/S, Holstebro.
 A/S Galle & Jessen.
 A/S Grenaa Dampvæveri.
 Fa. Hartz & Jøns.
 Hellesens Enke & V. Ludvigsen A/S.
 Helsingør Skibsværft og Maskinbyggeri A/S.
 S. Houeberg A/S.
 A/S Importøren.

Jernkontoret A/S.
 A/S Junckers Savværk.
 P. Juul Frederiksen.
 Jydsk Ilt- & Acetylgasfabrik A/S, Horsens.
 Københavns Handelsbank.
 Laur. Knudsen A/S.
 A/S Kodak.
 Krøluld Fabrikken LAMA A/S.
 Fa. Paul Lehmann.
 Lund & Rasmussen, A/S, Helsingør.
 A/S Magneto.
 Fa. B. Mølgaard Madsen.
 Forsikringsaktieselskabet National.
 Fa. E. Nobel.
 Novitas A/S.
 A/S Nyholm & Frederiksen.
 Dansk Læder- og Skotøjsindustri A/S.
 A/S Holger Petersen.
 A/S Fabriken Plastica.
 Fa. Poulsen & Ragoczy A/S.
 Ringsted Cementfabrik og Tømmerhandel A/S.
 Poul Rützou & Co. A/S.
 Oluf Rønberg A/S.
 Sadolin & Holmblad, Ltd.
 F. L. Smidth & Co. A/S.
 Fa. Strange-Hansen.
 H. Tolstrup Møller.
 A/S Tuborgs Bryggerier.
 P. Wulff A/S.

Den væsentligste del af engagementerne er foretaget af De Studerendes Råds Praktikantudvalg. Resten af stillingerne har Handelshøjskolen og i visse tilfælde de studerende selv skaffet.

Som censorer ved afgangsprøven fra det almene erhvervsøkonomiske studium medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Direktør Bernh. Baaring H.A., distributionschef, cand. merc. Poul B. Christensen, departementschef, cand. polit. Einar Cohn, planlægningschef, cand. merc. Jacob Ingvarsen, direktør, civilingeniør Svend Mansted H.D., direktør, cand. polit. Poul Norsman H.D., kontorchef, cand. polit. fru Rigmor Skade, cand. oecon. Carl E. Sørensen, lektor, cand. polit. P. Sveistrup og sekretær, cand. merc. A. Willemoes.

- Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Hans P. Gøtrik og grosserer, cand. polit. Anton E. Nielsen.
- Erhvervsret: Professor, dr. jur. Stig Juul og vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.
- Statistik: Professor, dr. phil. A. Hjorth Hald og direktør, cand. polit. Kjeld Johansen.
- Engelsk: Mag. art. H. Kossmann og kontorchef Karl Olsen.
- Tysk: Undervisningsinspektør, dr. phil. A. Højberg Christensen og kontorchef, translator, cand. jur. H. Friis Møller.
- Fransk: Civilingeniør Jean Eilertsen og professor, dr. phil. Holger Sten.
- Spansk: Translatør, dr. phil. Carl Bratli og direktør Poul Sørensen H.A.
- Kulturhistorie: Dr. phil. & jur. J. Himmelstrup.

DET ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE STUDIUM

Aftenstudiet.

I 1952/53 var der en tilgang af 30 nye studerende.

Til 1. del af afgangsprøven fra det almene erhvervsøkonomiske studium som aftenstudium, der afholdtes i januar og i maj 1953, indstillede der sig ialt 41 studerende, hvoraf 27 bestod eksamen. Til 2. del, som afholdtes i marts/april 1953, indstillede der sig 23, hvoraf 16 bestod eksamen.

Som censorer ved 1. del af afgangsprøven fra H.A.-studiet medvirkede i:

- Erhvervsøkonomi: Direktør Bernh. Baaring H.A., disponent, cand. merc. Poul B. Christensen, direktør, cand. polit. P. Norsman H.D., lektor, cand. polit. P. Sveistrup og cand. oecon. Carl E. Sørensen.
- Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Hans P. Gøtrik og grosserer, cand. polit. Anton E. Nielsen.
- Statistik: Professor, dr. phil. A. Hjorth Hald og direktør, cand. polit. Kjeld Johansen.
- Erhvervsret: Professor, dr. jur. Stig Juul og vekselerer, cand. jur. Flemming Wulff.

Som censorer ved 2. del af afgangsprøven fra det almene erhvervsøkonomiske studium medvirkede i:

- Erhvervsøkonomi: Direktør Bernh. Baaring H.A., departementschef, cand. polit. Einar Cohn, direktør, civilingeniør Svend Mansted H.D., direktør, cand. polit. Poul Norsman H.D. og lektor, cand. polit. P. Sveistrup.
- Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Hans P. Gøtrik og grosserer, cand. polit. Anton E. Nielsen.

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Til specialstudierne var der i 1952/53 en tilgang af 404 nye studerende.

Til 1. del af diplomprøven, som er fælles for alle studerende, indstillede sig 233 studerende, hvoraf 165 bestod. Til 2. del af diplomprøven, hvor de studerende er fordelt på specialer, indstillede sig 208 studerende, hvoraf 108 bestod. Fordelingen på de forskellige specialer var:

	Indstillet	Bestået
Bankvæsen	5	5
Forsikring	7	6
Regnskabsvæsen	152	52
Salgsorganisation og reklame	32	16
Udenrigshandel	29	25

Som censorer ved 1. del af diplomprøven medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Distributionschef, cand. merc. Poul B. Christensen, kontorchef, cand. polit. Rigmor Skade og lektor, cand. polit. P. Sveistrup.

Nationaløkonomi: Docent, folketingsmand O. Himmelstrup og grosserer, cand. polit. Anton E. Nielsen.

Erhvervsret: Departementschef, cand. jur. H. Jespersen, retspræsident Kaj Mundt og afdelingschef, cand. jur. P. Villadsen.

Statistik: Professor, dr. phil. A. Hjorth Hald og direktør, cand. polit. Kjeld Johansen.

Som censorer ved 2. del af diplomprøven medvirkede i:

Bankvæsen: Departementschef, cand. polit. Einar Cohn og underdirektør, cand. jur. R. Kæstel.

Forsikring: Underdirektør, dr. polit. Paul Johansen, højesteretssagfører Oluf Petersen og direktør Sv. Schönecker.

Regnskabsvæsen: Statsaut. revisor I. Boesberg, statsaut. revisor F. Dühring, kontorchef, cand. jur. C. Helkett, professor, dr. jur. Stig Juul, direktør Gunnar Jørgensen H.D., retspræsident Kaj Mundt og direktør Willy Schmidt H.A.

Salgsorganisation og reklame: Disponent, cand. merc. Poul B. Christensen, afdelingsdirektør Svend A. Holbæk, turistchef Mogens Lichtenberg og redaktør Roger Nielsen.

Udenrigshandel: Departementschef, cand. polit. Einar Cohn, direktør Jørgen Hooge H.D. og professor, dr. jur. Stig Juul.

HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Til Handelsvidenskabelig Kandidatexamen indstillede sig 3, hvoraf 2 bestod.

De skriftlige arbejder, der alle fik godkendelse, omhandlede følgende emner:

»Overskudsbegrebet under svingende priser. — Problemer i forbindelse med bevarelse af en virksomheds økonomiske kapacitet.«

»Vurderingsmetode og lønfastsættelse som led i arbejdsvurderingen.«

»Produktivitet og effektivitet. — Den industrielle produktionsstatistik 1939—1949.«

Herefter indkaldtes hver eksaminand til en drøftelse af afhandlingen og derefter til afholdelse af de obligatoriske to offentlige forelæsninger, hvorefter de to blev erklæret for bestået.

Som censorer ved kandidateksamen fungerede departementschef Einar Cohn, direktør, cand. polit. P. Norsman H.D., direktør Willy Schmidt H.A. og direktør i Bikuben, cand. polit. Jens Toftegaard.

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I efterårssemestret 1952 blev der optaget 83 nye studerende.

Til den tresproglige korrespondentprøve indstillede sig 66 studerende, hvoraf 58 bestod.

Som censorer ved den tresproglige korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Professor, dr. phil. Louis Hjelslev, translatør Paul Monrad og direktør H. O. Damgaard Nielsen.

Fransk: Kontorchef, translatør Holger Larsen og professor, dr. phil. Holger Sten.

Tysk: Undervisningsinspektør, dr. phil. A. Højberg Christensen og kontorchef, translatør, cand. jur. H. Friis Møller.

Spansk: Direktør Poul Sørensen H.A. og translatør, dr. phil. Carl Bratli.
Dansk, engelsk og tysk stenografi samt maskinskrivning: Kontorchef, translatør fru Ester Brinch.

Bogføring: Underdirektør, statsaut. revisor Svend Larsen.

Erhvervsret: Højesteretssagfører E. Behrendt-Poulsen, retspræsident Kaj Mundt og afdelingschef, cand. jur. P. Villadsen.

FORBEREDELSEN TIL DEN EENSPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I 1952/53 var der en tilgang af 321 nye studerende.

Til korrespondentprøven indstillede sig ialt 197 studerende, hvoraf 129 bestod.

Under engelsk blev der optaget 164 nye studerende, under fransk 58, under spansk 17 og under tysk 47 nye studerende.

Til korrespondentprøven i engelsk indstillede sig 131 studerende, hvoraf 84 bestod.

Til korrespondentprøven i fransk indstillede sig 32 studerende, hvoraf 21 bestod.

Til korrespondentprøven i spansk indstillede sig 4 studerende, hvoraf 3 bestod.

Til korrespondentprøven i tysk indstillede sig 30 studerende, hvoraf 21 bestod.

Som censorer ved den eensproglige korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Mag. art. H. Kossmann, translator Paul Monrad, lektor F. T. Mouridsen og kontorchef Richard Riim.

Fransk: Civilingeniør Jean Eilertsen og professor, dr. phil. Holger Sten.

Spansk: Translator, dr. phil. Carl Bratli og direktør Poul Sørensen H.A.

Tysk: Undervisningsinspektør, dr. phil. A. Højberg Christensen og kontorchef, translator, cand. jur. H. Friis Møller.

FORBEREDELSEN TIL TRANSLATØREKSAMEN

Der var i 1952/53 en tilgang af 44 studerende.

Til translator eksamen indstillede sig ialt 13 studerende, hvoraf 3 bestod.

Under engelsk blev der optaget 20 nye studerende, under fransk 11, under spansk 6 og under tysk 7 studerende.

Til translator eksamen i engelsk indstillede sig 4 studerende, hvoraf 2 bestod.

Til translator eksamen i fransk indstillede sig 4 studerende, der ikke bestod.

Til translator eksamen i spansk indstillede sig 4 studerende, hvoraf 1 bestod.

Til translator eksamen i tysk indstillede sig 1 studerende, der ikke bestod.

I maj 1953 afholdtes prøve i retslære for de studerende i yngste translator klasse. Prøven blev bestået af 13 studerende.

SPANSKPRØVEN

Under forberedelsen til spanskprøven blev der optaget 75 nye studerende.

Til spanskprøven indstillede sig 15 studerende, som alle bestod.

Som censorer ved spanskprøven medvirkede translator, dr. phil. Carl Bratli og direktør Poul Sørensen H.A.

UDDANNELSE AF HANDELSSKOLELÆRERE

I efterårssemestret 1952 afholdtes forelæsninger over handelsskolernes organisation og over didaktik for dem, der ønsker at forberede sig til faglærer eksamen i handelsfag. Forelæsningerne holdtes af direktør for handelsskoleundervisningen, cand. mag. Osvald Larsen, og de afsluttedes med en prøve.

Udover disse forelæsninger har der i det forløbne år været afholdt øvelser i fonetik og grammatik i engelsk, fransk og tysk.

EKSAMINER

Følgende bestod afgangsprøven fra det almene erhvervsøkonomiske studium (dagstudium):

Aabol, Knut	mg
Andersen, Poul Andreas Kjeld	g+
Anderssen, Andreas Tetlie	mg
Assev, Jan Fuhr	mg÷
Christensen, Kai Arne	g+
Fosse, Svein	mg÷
Gundhus, Per	mg
Håvorstad, Arne	g+
Hansen, Vagn Asbjørn	mg
Hansen, Marius Brodersen	mg
Hansen, Asger Preben	g+
Hansson, Bjørn Ingar	mg÷
Hareland, Arne Petter	mg
Huge, Mogens	mg÷
Iversen, Ivar	mg÷
Jensen, Børge Østerlund	g+
Jensen, Jørgen Kaj	g+
Johnsen, Tore	mg÷
Kristiansen, Karl-Erik Kolind	mg÷
Kristiansen, Knut Sigurd	mg
Kronmann, Bent Emil	g+
Kvaale, Egil Asbjørn	mg
Larsen, Hans Ingemann	mg÷
Lindstrøm, Karl Georg	mg
Magelsen, Hans Günther	mg÷
Mortensen, Victor	mg÷
Møller, Jørgen Gransløv	mg÷
Nielsen, Egon Foldager	g+
Nielsen, Erik	mg÷
Nielsen, Ivan Hugo	mg
Nordhus, Leif	mg÷
Olsen, Preben Richard	mg÷
Opdal, Haldor	g+
Pedersen, Arne Erik Juel	g+

Rimestad, Steen	mg÷
Rosli, Ronald	mg
Rosten, Torger	g+
Sandvig, Helge Gunnar	mg
Simons, Erik	g+
Skjetne, Tormod	g+
Sollie, Hans Terje	mg
Solum, Marit Marie Idsøe	mg÷
Sparre-Enger, Tom	g+
Svendsen, Bjørn Anders	g+
Tjærandsen, Ole Martin	mg÷
Varsted, Ove Gert	g+
Winding, Kurt	g+
Wleügel, Johan Peter	mg
Wold-Olsen, Hugo Arnstein	mg÷
Wærhaug, Tove Karen	mg÷
Zilstorff, Harry Harpøth	g+

(Aftenstudium)

Birgens, Ole	g+
Hansen, Børge Arthur Søgaard	mg÷
Hansen, Jørgen Sehested	g+
Hansen, Mogens Poul	mg÷
Hinchely, John	mg÷
Jakobsen, Bent Klovborg	g+
Jeppesen, Arne Andreas	g+
Jørgensen, Tyge	mg÷
Klanderud, Arne	mg÷
Nielsen, Keld	mg
Ohrt, Stig	mg÷
Petersen, Mogens Viggo	g+
Ralk, Else	mg÷
Smidt, Asger	g+
Thomsen, Ove Wiisholm	g+
Vilhelmsen, Axel Ib	mg÷

Følgende bestod diplomprøven:

Bankvæsen:

Martensen, Hansi Andreas	mg
Nutzhorn, Kurt Ehlers	mg
Nyborg, Jens-Egon	mg
Simonsen, Robert	g+
Ulrich, Carl-Einar	mg÷

Forsikring:

Hammerby, Ebbe Flemming	mg÷
Hansen, Erling Lyng	mg÷
Johansen, Kai Niels Peter	mg
Larsen, Knud Olaf	g+
Petersen, Jørgen	g+
Rasmussen, Svend Poul	mg

Regnskabsvæsen:

Andersen, Jens Otto Birkedahl	mg
Andreasen, Hans	g+
Bak, Jørgen	g+
Bruun, Helge	mg÷
Christensen, Kaj Vitarp	mg÷
Christensen, Niels Ove	g+
Deiborg, Erling Niels	mg
Falkner-Pedersen, Georg	g+
Frederiksen, Anders Clausen	g+
Grønquist, Ole	g+
Guldberg, Otto	mg
Gøth, Tage Fritz	mg÷
Hansen, Ernst	g+
Hansen, Gustav Egon	g+
Hansen, Hugo Pilgaard	g+
Hansen, Knud Henning	mg÷
Hansen, Poul Anker	mg÷
Helgason, Bjørn Gudmundur	mg÷
Heno, Ole Keld	mg÷
Henriksen, Erik	g+
Hindevad, Poul Emil	g+
Holm, David Jens Christian	g+
Husgaard, Ejgil Johannes	mg÷
Høst, Mogens Bøgvad	mg÷
Jakobsen, Tage	mg÷
Jensen, Erling	mg÷
Jensen, Kjeld	g+
Jensen, Mogens Maribo	mg
Jørgensen, Gunnar	g+
Krawack, Willy	g+
Kromann, Kristian Minor	g+
Larsen, Egon	g+
Larsen, Jørgen Verner	g+
Lundvald, Tage Andreas	g+
Maulund, Helge Niels	g+

Meden, Ole Ditlev Clemens Ravn	mg÷
Møller, Mogens Laus	mg÷
Nielsen, Caj Steen Quist	g+
Nielsen, Knud Børge	mg÷
Nielsen, Rita	g+
Pedersen, Poul Gerhard Juul	mg÷
Pedersen, Richard Houstrup	g+
Poulsen, Aage Christian Enghusen	mg÷
Rasmussen, Per Gangsted	g+
Riis, Henny Marie Foulne	mg÷
Rohde, Søren Johannes	mg÷
Sandsted, Poul	mg÷
Schacht, Christian	g+
Simonsen, Bendt	g+
Thorshøj, Helge	mg÷
Thulstrup, Hans Otto	mg÷
Vangsø, Ib Olaf	g+

Salgsorganisation og reklame:

Andersen, Knud Erik	g+
Andersen, Henning Ditlev	g+
Blom, Svein-Erik	mg÷
Christensen, Benny Svend	g+
Elmvang, Finn Vilmuth	g+
Jakobsen, Svend Aage	mg÷
Jensen, John Erik Wulf	g+
Karstoft, Gudmund Eli	mg÷
Meldal, Thorkil	mg÷
Nielsen, Poul Berri	g+
Plum, Mogens Munk	mg÷
Reinseth, John	mg÷
Skelbæk-Pedersen, Jørgen	mg÷
Steman-Jensen, Poul	mg÷
Stephensen, Jørgen Ditlev Westphal	mg÷
Vetlesen, Robert	g+

Udenrigshandel:

Andersen, Ernst Jørgen	mg÷
Andersen, Poul Børge	mg÷
Berg, Poul Henrik	mg÷
Detrekø, Ervin	mg÷
Engh, Ivar Anton	mg
Fagerberg, Leo Helge	mg÷
Felvang, Hans Lund	mg÷
Floer-Jensen, Hans Richard	mg÷

Frikov, Walther Ingvar	mg+
Gundersen, Kai Niels	g+
Ibsen, Peer	mg+
Jensen, Kjeld Oluf	g+
Kirkegaard, Viggo	mg+
Kronkvist, Ib Leo	mg+
Larsen, Henning	mg+
Lysholm, Jørgen Bjarne	mg+
Netschaef, Georg	mg+
Netoft, Kjeld Christian	mg+
Nielsen, Bent Jørgen	mg+
Nielsen, Ole-Jørgen	mg
Olsen, Erik Henning	mg+
Petersen, Poul Ettrup	mg
Schou, Helge Lassen	g+
Torpe, Helge	mg+
Troland, Eirik Terje	g+

Cand. merc.-eksamen blev bestået af:

Carlsson, Torben
Willemoes, Alfred

Revisoreksamen:

Ved den teoretiske del af revisoreksamen (afholdt af Handelsministeriet foråret 1953) bestod følgende, der i forvejen havde diplomprøven i regnskabsvæsen, prøven i revisionsteknik:

Agerup, Frede Eldorff
Agger-Nielsen, Troels
Andersen, Otto Oluf
Ambrosius, Svend
Bernsen, Svend Aage
Bom, Helge
Christoffersen, Svend Bjarne
Eichel, Leif
Hennings-Nielsen, Carl Christian
Jensen, Jens Helge
Karlsen, Børge Olaf
Krouel, Frederik Nielsen
Larsen, Aage Kristian
Mårtensson, Kjeld
Nielsen, George Børge Peter
Rath, Holger
Wogensen, Jacob Borch

Den praktiske del af prøven for statsautoriserede revisorer (afholdt af Handelsministeriet 1952) blev bestået af følgende, der i forvejen havde diplomprøven i regnskabsvæsen:

Christensen, Egill Georg
 Christensen, Eigil Ankjær
 Fabricius, Niels Bruun
 Hartlev, Poul Tollerup
 Jensen, Eigil
 Jensen, Ernst Harald
 Jørgensen, Egon Ove
 Jørgensen, Knud Peter Valdemar
 Kastrup, Svend Ove Harten
 Knudsen, Jørgen Hübertz
 Kristensen, Rigmor Hesner
 Larsen, Jens Albert Langkilde
 Mathiasen, Erik Bartholin
 Randa, Charley Egon
 Seitzberg, Gunnar Viktor Vilhelm
 Skou, Bjarne
 Sørensen, Ejner Hougaard
 Vestergaard, Harald

Følgende bestod den tresproglige korrespondentprøve:

Agertoft, Grete	mg+
Andersen, Anne Grethe	g+
Andersen, Lis Bjerggaard	mg+
Bache, Inge Bodil	mg
Barret-Humle, Rita	mg
Bertelsen, Lene Brinch	mg+
Bille Elfe	mg+
Brassøe, Birgit Lykke	mg
Budsted, Inga	mg+
Buntzen, Lise	mg+
Burkhardt, Heinke Anna Margrethe	mg
Christensen, Birthe	mg+
Christensen, Inger-Lis	mg+
Christensen, Kirsten Bodil Rønn	mg+
Dahl, Birthe Burmølle	mg
Frejlev, Else	ug+
Garby, Helle Gunhild	mg+
Gylling, Inge	mg+
Hansen, Aase Lasson	mg

Hansen, Birte	g+
Hansen, Birthe	mg+
Hedrich, Grethe	ug÷
Holbøll, Jonna Merete	mg
Hou, Grethe	g+
Jacobsen, Else-Merete Fyrkil	mg
Jensen, Hanne Merete	g+
Jensen, Johanne Marie	mg
Jensen, Lis	mg+
Jepsen, Knud	g+
Jespersen, Nina	mg+
Kidholm, Nina Jensen	mg÷
Kjøng, Inger Bjerre	mg÷
Knuth, Elisabeth Maria	g+
Laursen, Bodil Eberhardt	mg+
Lind, Ebba	g+
Lund, Elsebeth	mg+
Malmstrøm, Jørgen	g+
Martensen-Larsen, Helle Vibeke	mg
Møller, Kirsten	mg+
Olesen, Jytte Engelbredt	mg÷
Olsen, Birthe	mg
Petersen, Bente Thorslund	mg
Petersen, Kirsten	ug÷
Petersen, Rudolf Anton	g+
Peyrath, Henny	mg÷
Pors, Lizzie Flor	mg
Ruge, Karin	g+
Rønnow, Liljen	g+
Sidenius, Eva	mg÷
Siesby, Vera Yvonne	mg÷
Skole, Karin Hjort	mg
Skou, Birgit	mg
Stensson, Inger	mg+
Sørensen, Hanne Grethe	mg
Thrane-Jensen, Birgit	mg+
Tvies, Agnete Bruun	mg
Zarlang, Jette	mg+
Vestergaard, Johanne	mg

Følgende bestod den eensproglige korrespondentprøve:

Engelsk:

Andersen, Anton Christian	mg
Andersen, Bent	mg
Andersen, Elly Breinholdt	mg ⁺
Andersen, Inger Rønn	mg ⁺
Andersson, Ove Gunnar	mg ⁺
Aubertin, Marianne	mg
Bierring, Kirsten	mg
Biørn, Ruth	mg
Bjergvang, Aase	mg
Bohse, Kjeld Morten	mg ⁺
Borup, Bengt	mg ⁺
Brix-Jørgensen, Grete Antoinette	mg ⁺
Brodersen, Vibeke	mg
Christensen, Tove Gunhild	mg
Christensen, Orla Leo	mg
Christiansen, Anne Marie Wendelboe	mg ⁺
Damm, Birthe	mg
Dechow, Eva-Marie	mg
Eriksen, Else-Margrethe	mg
Frikke, Hanne Annette	mg ⁺
Glyberg, Kjeld Vigandt	mg ⁺
Hansen, Aase Hjordis Juul	ug ⁺
Hansen, Elly Birthe	mg ⁺
Hansen, Grethe	mg ⁺
Hansen, Inge Birthe	mg ⁺
Hansen, Jytte Søllinge	mg ⁺
Hansen, Marie Kirstine	mg ⁺
Hansen, Ruth Inge	mg
Hein-Olsen, Bent	mg ⁺
Henriksen, Conny Eva Rygård	mg
Hermansen, Inger-Margrethe	mg
Hoymann-Jacobsen, Børge	mg
Jensen, Birthe Kirsten	mg ⁺
Jensen, Henning Holger	mg ⁺
Jessen, Karin Gunhild Helene	mg
Kiær, Ole	mg ⁺
Klitgaard-Kristensen, Aage	mg
Kofoed-Petersen, Karen	mg ⁺
Konradsen, Jørgen	mg
Kristiansen, Anna Kistine	mg ⁺
Kruse, Ib	mg

Krøger, Inger	mg÷
Larsen, Birthe	mg+
Lauridsen, Ella Sigrud	mg+
Laursen, Else Margrethe	mg
Lehmann, Ebba	mg÷
Licht, Jørn	mg
Liventhal, Nicolai	ug÷
Lottrup, Kirsten	mg
Lund, Inge	mg+
Lundin Gudrun	mg
Læbo, Børge	mg÷
Milling, Alice Holtet	mg
Milling, Poul Holtet	mg
Mohlin, Maj-Britt	mg
Mortensen, Elisabeth Marie Haahr	mg
Møller, Jørgen Øgenholt	mg+
Mønsted-Sørensen, Henning	mg
Nielsen, Bende Bennesgaard	mg÷
Nielsen, Bent Niels Grahn	mg
Nielsen, Else Arvid	mg
Overgaard, Inga Harbo	mg÷
Peng, Renee	mg÷
Pedersen, Birthe Hendel	mg+
Pedersen, Erland Ove	mg
Pedersen, Gudrun Emilie	mg÷
Rasmussen, Carl Jørgen Hilstrøm	mg
Rasmussen, Eva Lykke	mg
Rasmussen, Harry	ug÷
Reimert, Ellen	mg
Rheinländer, Kirsten Margrethe	mg
Samson, Benny	mg
Skov, Ellen	mg
Skrydstrup, Inger Margrete	mg+
Sloth, Willy	ug÷
Stalner, Else Marie	mg÷
Sundstrøm, Birthe	mg
Sørensen, Emil	mg
Sørensen, Poul Henning Høgstedt	mg
Thejls, Axel	mg
Thomsen, Agnete Arendt	mg÷
Thomsen, Ebba	mg
Thrane-Nielsen, Kaspar Eigil	mg+
Wiedemann, Jytte Helga	mg÷

Fransk:

Andersen, Annie Birgit	mg+
Bech, Ethel Renee Perret	mg÷
Breidahl, Erik Carl	mg
Brodersen, Vibeke	mg+
Hammer, Inge	mg
Høst, Gerda	mg+
Jensen, Inger	mg
Jensen, Lissi Ingrid	ug÷
Kruse, Ib	mg
Lund, Jørgen	mg+
Lunding, Kirsten	mg
Madsen, Sven Berg	mg÷
Moe, Floris Christian	mg+
Nielsen, Ellis Jarnøe	mg
Nielsen, Ruth Estrid	mg
Olsen, Ella Kjær	ug÷
Pedersen, Oda Kristine	mg+
Riis, Britta	mg
Sønder, Gerda	mg÷
Thomasen, Ole Vorm	mg÷
Valentiner, Herman	mg÷

Spansk:

Grønberg, Else Margrethe	mg
Jensen, Poul Erik	mg
Pedersen, Niels Henning	mg+

Tysk:

Andersen, Doris Augusta	mg+
Brix-Jørgensen, Grete	mg
Brodersen, Karen-Ingrid	ug÷
Christensen, Bodil	mg÷
Christiansen, Svend Erik	mg
Gutmann, Lillian	mg+
Hansen, Aksel Valdemar	mg+
Jensen, Gunhild Uldall	mg÷
Jørgensen, Elisabeth	mg
Jørgensen, Solveig	mg+
Larsen, Willy Hintze	mg
Lauridsen, Ejnar Bernhardsen	mg
Marott, Ole	mg

Nielsen, Jørgen Aage	mg
Olsen, Gerda Eleonora	mg
Petersen, Ruth Emma	mg÷
Poulsen, Mogens Alex	ug÷
Røder, Palle Løve	mg
Slot, Ingrid	ug÷
Thisgaard, Erik	mg÷
Vilhelmsen, Hans Christian	mg+

Følgende bestod spanskprøven:

Alano, Synnøve	mg+
Backhausen, Margrethe Dalgas	mg÷
Bauch, Kaj Aage	mg+
Bindner, Kay	g+
Bryan-Lund, Thomas	mg
Clausen, Karen Lyder	mg÷
Fischer-Jørgensen, Mogens	mg
Hansen, Agnes Elisabeth	mg
Hjelme, Johan	mg
Larsen, Peter Borre	mg
Madsen, Arne	mg÷
Nielsen, Else Folmer	mg+
Petersen, Poul Jørgen	mg
Restorff-Ipsen, Ib	mg+
Valentiner, Herman	mg+

Translatørekseamen (afholdt af Handelsministeriet) blev i 1953 bestået af følgende:

<i>Engelsk:</i>	Hovedkarakter.
	Points:
Krohn, Ole Johan	54
Petersen, Peter	65
 <i>Spansk:</i>	
Hansen, Birte Gram	54

LITTERÆRE ARBEJDER
AF HANDELSHØJSKOLENS LÆRERE AUGUST 1952—JULI 1953

Professorer.

Kjær Hansen, Max, dr.

Cigaretforbruget 1920—50. En analyse af den efterspørgsel, som har bestemt udviklingen, og et forsøg på en prognose for den nærmeste fremtid. Summary in English. Kbh. 1952. 92 s.

Detailhandelens vinduesreklame. Et analytisk forsøg på at bestemme de absolutte og relative omkostninger til vinduesreklamen i Danmark. Summary in English. Kbh. 1952. 56 s.

Den moderne markedsforskning. En redegørelse for den teoretiske erhvervsøkonomiske forskning og dens betydning for det praktiske erhvervsliv. Kbh. 1953. 16 s.

Cigaretforbruget og cigaretskatten (Det danske marked 1953, nr. 1, s. 23—26).

Kobbernagel, Jan

Erhvervsretten i grundtræk. Bd. 2. 2. udg. Fotografisk optryk. Kbh. 1953. 184 s.

Erhvervsretten i 1951 (Det danske marked 1952, nr. 4, s. 218—21).

Nyboe Andersen, P., dr. oecon.

Penge og penges værd. 4. rev. udg. Kbh. 1952. 170 s.

Den økonomiske sammenhæng. 2. rev. udg. Kbh. 1952. 148 s.

Kansantaloustiede [finsk udg. af Nationaløkonomi]. Porvoo-Helsinki 1953 (s. m. Bjarke Fog og Poul Winding).

Pengepolitikens dilemma (Nationaløkonomisk tidsskrift 1953, nr. 3/4, s. 81—96).

Docenter.

Aagesen, Aage, dr. phil.

Er Europa overbefolket? Kbh. 1952. 4 s.

Chile. En kulturgeografisk orientering (Kulturgeografi 1953, nr. 25, s. 97—107).

Alkjær, Ejler

Erhvervslivets beliggenhedsproblemer. 2. omarb. udg. Kbh. 1953. 96 s.
Impressions de l'Éthiopie d'aujourd'hui (Bulletin de la Société belge d'études et d'expansion 1953, nr. 155, s. 280—86).

Kenya — et marked i fare? (Det danske marked 1953, nr. 2, s. 94—102).

New Ethiopia (L'Éthiopie contemporaine 1953, maj, s. 21—24).

Hansen, Palle

Handbok i redovisning. Stockholm 1953. 1013 s. (s. m. Harald Bernström m. fl.).

Lando, Z. D., dr.

Jugoslaviens aktuelle erhvervsproblemer (Handelsvidenskabeligt tidsskrift 1953, nr. 97/98, s. 1—31).

Lektorer.

Banke, Niels, underdirektør, cand. polit.

Politisk ABC. Kbh. 1953. 112 s.

Den nye lov om prisaftaler m. v. (Revision og regnskabsvæsen 1952, nr. 11, s. 287—97).

Den norske lov af juni 1953 om priser og konkurrencereguleringer (Økonomi og politik 1953, nr. 1, s. 13—25).

Debatten om licitationsordningen («Socialdemokraten»s kronik 17. okt. 1952).

Bay, Paul, cand. mag.

Modern English. Kbh. 1953. 203 s. (s. m. K. Gram Andersen).

Fog, Bjarke, cand. polit.

Har opsparingen ændret karakter? (Sparekassetidende 1953, nr. 2, s. 27—29).

Se også: Nyboe Andersen, P.

Jensen, K. G. H.D., statsaut. revisor

Revisors stilling til tilbageholdelse af indbetalinger fra debitorer (Revision og regnskabsvæsen 1953, nr. 4, s. 184—88).

Jensen, Svend, direktør, cand. merc.

Regnskabsanalyse. Kbh. 1953. 96 s.

Loff, O., cand. merc.

Driftsøkonomi, Bind 1. 2. udg. Kbh. 1953. 216 s. (s. m. Jens J. Lund).

Kontrakter. 2. udg. Kbh. 1953. 69 dupl. bl. (s. m. E. Lyngé).

Nogle kontraktformer uden endeligt fastlagt pris (Handelsvidenskabeligt tidsskrift 1952, nr. 93/94, s. 112—23).

Om varebørser (Tidsskriftet Niels Brock 1953, nr. 2, s. 47—59).

Møller, Kristian, direktør, cand. polit.

Amagermandens dagbog. Kbh. 1953. 64 s.

Rasmussen, Jens, cand. mag.

Fransk handelskorrespondance. Kbh. 1952. 235 s. (s. m. Inger Bache).

Stangerup, Hakon, dr. phil.

Kulturhistoriske tekster. I. Kbh. 1952. 120 s.

Newspapers and strikes. Kbh. 1952. 27 s.

Jacob Paludan (Samtiden, Oslo 1952, s. 382—96).

Presse og radio (Tidsskrift for radio 1952, s. 136—41).

Vibæk, Jens, vicedirektør, cand. mag.

Handelshistorie for højere handelsskoler. 2. udg. Kbh. 1952. 196 s.

Winding, Poul, cand. polit.

Omkring den europæiske betalingsunion (Handelsvidenskabeligt tidsskrift 1952, nr. 93/94, s. 81—105).

Konvertibilitetsspørgsmålet (Nationaløkonomisk tidsskrift 1953, nr. 3/4, s. 111—42).

Den internationale økonomiske situation (Økonomi og politik 1952, nr. 2, s. 135—52, nr. 3, s. 205—24, nr. 4, s. 290—311, 1953, nr. 1, s. 44—68).

Træk af Brasiliens økonomiske udvikling (sammesteds 1952, nr. 4, s. 259—68).

Assistentter og lærere.

Bache, Inger, translator

Se: Rasmussen, Jens.

Christensen, Børge G. H.A. og *H.D.*, reklamechef

Nogle principper og problemer i forbindelse med kontrollen med salgsmulighedernes udnyttelse (Det danske marked 1952, nr. 3, s. 133—39 og Tidsskriftet Niels Brock 1952, nr. 4, s. 137—45).

Hvad bestemmer reklamens effektivitet og hvordan kontrolleres den? (Det danske marked 1952, nr. 4, s. 203—12).

Engroshandelens vilkår og muligheder (Handelsnyt 1952, nr. 7, s. 155—58).

Lidt om hulkort og deres anvendelse ved lager- og kundekontrol (sammesteds 1952, nr. 8, s. 181—85).

Bonus og ordrepræmiering (sammesteds 1952, nr. 9, s. 199—203).

Bedre salg med et godt sælgerværktøj (sammesteds 1953, nr. 5, s. 140—42, og Papirhandleren 1953, nr. 6, s. 45—47).

Engroshandelen søger samarbejde med detaillisterne (Handelsvidenskabeligt tidsskrift 1952, nr. 93/94, s. 106—11).

Når man køber manufakturvarer — (Textil 1953, nr. 1, s. 25—27).

Haislund, Niels, cand. mag.

Engelsk begynderbog for voksne. 16. opl. Kbh. 1953. 164 s. (s. m. Ida Thagaard Jensen).

Hansen, Knud, cand. polit.

Ledelsens betydning for personalets effektivitet. En undersøgelse i det amerikanske forsikringsselskab Prudential (Dansk forsikrings tidende 1953, s. 320—21).

Lidt om organisationsformer for tegning af forsikring i U.S.A. (Det danske marked 1952, nr. 4, s. 228—34).

Kamp, Fritz, adjunkt, cand. mag.

Sprogundervisningen i den danske handelsskole (i: Handelsundervisningen i Norden. I. Red. af Finn Kaurel og Osvald Larsen. Kolding 1953, s. 60—77).

Lando, Ole, sekretær, cand. jur.

Om anvendelse af fremmed ret i internationale kontraktforhold (Handelsvidenskabeligt tidsskrift 1952, nr. 95/96, s. 180—222).

Nørregaard Rasmussen, P., lektor ved Københavns Universitet, cand. oecon.

Konjunkturudviklingen i Danmark i året 1952 (Det danske marked 1953, nr. 1, s. 31—42).

Omkring den nyere konjunkturlitteratur (Handelsvidenskabeligt tidsskrift 1952, nr. 93/94, s. 124—39).

Fra økonometriens verden (Nationaløkonomisk tidsskrift 1952, nr. 3/4, s. 144—51).

Produktionsændringer og beskæftigelsen (Produktivtets-nyt 1952, nr. 2, s. 14—16).

Omkring de underudviklede landes problem (Økonomi og politik 1952, nr. 3, s. 179—89).

Løbende konjunkturoversigter i Det danske marked.

Rasmussen, Arne, cand. polit.

Udviklingen i den storkøbenhavnske detailhandel 1925 til 1952 (Det danske marked 1952, nr. 3, s. 147—62).

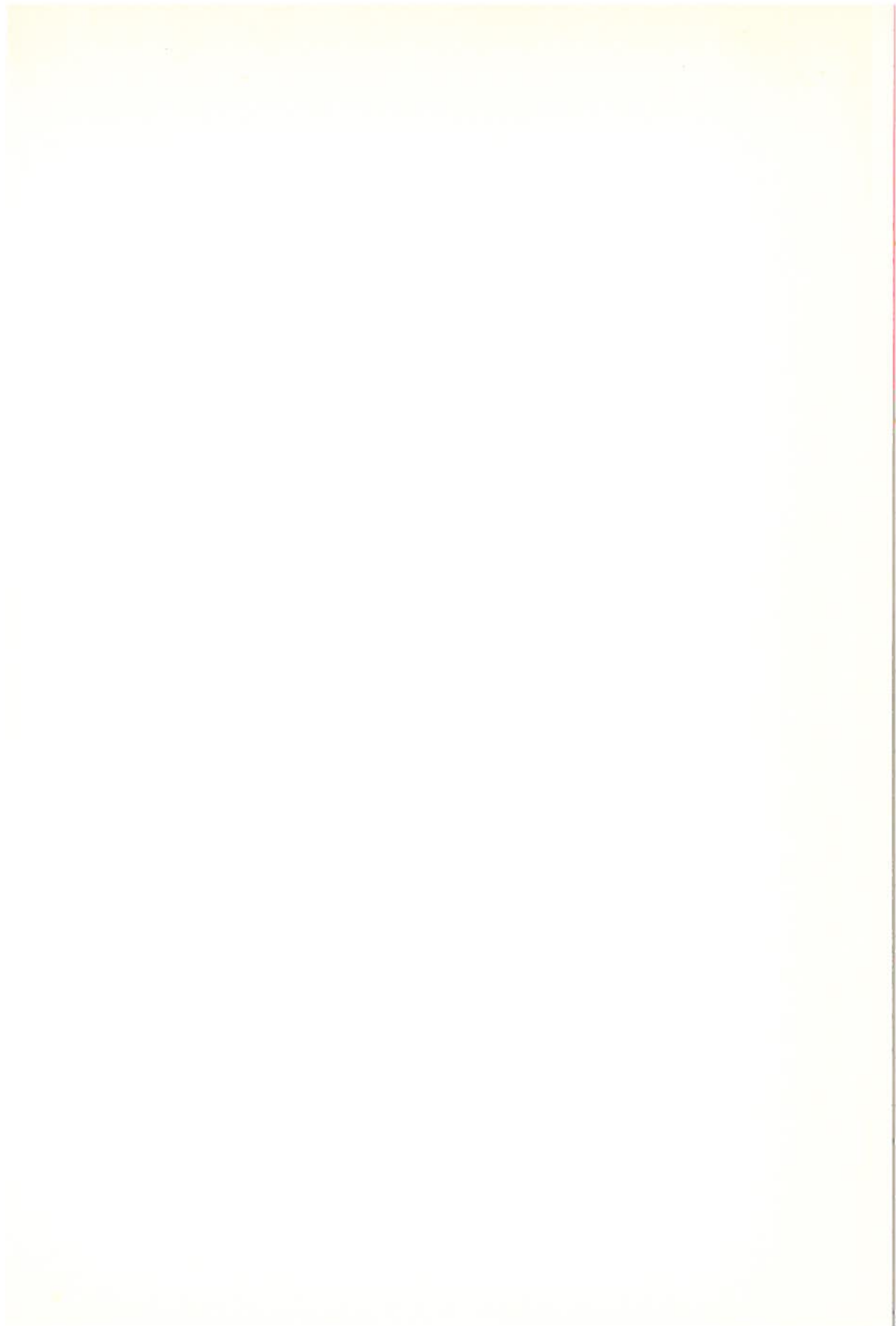
Nyere undersøgelser over reklameforbruget i forskellige lande (sammesteds 1952, nr. 4, s. 221—28).

Det danske kuglepennemarked (sammesteds 1953, nr. 1, s. 26—31).

Kan en virksomhed finde sin omkostningskurve? (sammesteds 1953, nr. 2, s. 65—76).

Schottländer, Kirsten, lektor ved Københavns Universitet, translator, mag. art.

Lær spansk (Statsradiofoniens sprogundervisning). Kbh. 1953. 167 s.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased from 10.5 million to 13.5 million (19.5% of the population).

There are a number of reasons why the number of people aged 65 and over has increased. One of the main reasons is that people are living longer. The life expectancy at birth in the UK is now 78 years for men and 82 years for women. This is a significant increase from the 1950s, when life expectancy at birth was 71 years for men and 76 years for women. Another reason is that people are having children later in life. This means that there are more people in the 65-74 age group than there were in the 1950s.

The increase in the number of people aged 65 and over has led to a number of challenges for the UK. One of the main challenges is the increased demand for social care services. As people age, they are more likely to need help with everyday tasks, such as shopping, cooking, and cleaning. This help is often provided by social care services, which are funded by the government.

Another challenge is the increased demand for pension schemes. As people live longer, they need to have more money to support themselves in retirement. This has led to a number of pension schemes being introduced, such as the State Pension and private pension schemes.

The increase in the number of people aged 65 and over has also led to a number of opportunities. One of the main opportunities is the increased demand for housing. As people age, they often need to move to a smaller home or a care home. This has led to a number of new housing schemes being developed, such as retirement villages and care homes.

Another opportunity is the increased demand for health care services. As people age, they are more likely to have health problems, such as heart disease, diabetes, and dementia. This has led to a number of new health care services being developed, such as geriatric medicine and dementia care.

The increase in the number of people aged 65 and over has also led to a number of challenges for the UK. One of the main challenges is the increased demand for social care services. As people age, they are more likely to need help with everyday tasks, such as shopping, cooking, and cleaning. This help is often provided by social care services, which are funded by the government.

Another challenge is the increased demand for pension schemes. As people live longer, they need to have more money to support themselves in retirement. This has led to a number of pension schemes being introduced, such as the State Pension and private pension schemes.

The increase in the number of people aged 65 and over has also led to a number of opportunities. One of the main opportunities is the increased demand for housing. As people age, they often need to move to a smaller home or a care home. This has led to a number of new housing schemes being developed, such as retirement villages and care homes.

Another opportunity is the increased demand for health care services. As people age, they are more likely to have health problems, such as heart disease, diabetes, and dementia. This has led to a number of new health care services being developed, such as geriatric medicine and dementia care.

The increase in the number of people aged 65 and over has also led to a number of challenges for the UK. One of the main challenges is the increased demand for social care services. As people age, they are more likely to need help with everyday tasks, such as shopping, cooking, and cleaning. This help is often provided by social care services, which are funded by the government.

Another challenge is the increased demand for pension schemes. As people live longer, they need to have more money to support themselves in retirement. This has led to a number of pension schemes being introduced, such as the State Pension and private pension schemes.